

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

UNIVERSITATEA SPIRU HARET LA EXPOZIȚIA GENERALĂ DE LA SHARJAH 2011

Universitatea *Spiru Haret* și-a prezentat oferta educațională, ca singură reprezentantă a învățământului superior privat din România, în perioada 24-29 aprilie 2011, la *Expoziția Generală Sharjah 2011*, din Emiratele Arabe Unite.

Momentul ales pentru inaugurarea pavilionului românesc a fost foarte inspirat, în perioada de desfășurare a Conferinței Islamice, care a adunat reprezentanți din toată lumea arabă și din celelalte țări de religie islamică, și a Expoziției internaționale islamice. La deschiderea oficială a participat un consilier din partea Ambasadei României în Emiratele Arabe Unite, Sorin Dimitriu, președintele Camerei de Comerț și Industrie, Costin Lianu, directorul târgului din partea română, și Ahmed Mohammed Al Midfa, președintele Camerei de Comerț din Sharjah, însoțit de o delegație de oficiali ai Camerei de Comerț Emiratele Arabe Unite. Ahmed Mohammed Al Midfa s-a oprit la standul Universității *Spiru Haret*, ocazie cu care reprezentantul Universității a făcut o scurtă prezentare generală a universității. Domnul Al Midfa a promis tot sprijinul pentru înlesnirea de contacte între universitățile din Emiratele Arabe Unite și Universitatea *Spiru Haret*, pentru elaborarea de proiecte comune, schimb de studenți și profesori. Acest moment și atenția pe care o personalitate extrem de respectată și influentă în lumea arabă ca Ahmed Mohammed Al Midfa a acordat-o standului nostru a reprezentat, conform protocolului arab, o onoare

deosebită și un semn de interes într-o viitoare colaborare. Delegația arabă a fost însoțită și de o echipă de la TV din Sharjah, care a filmat discuția Președintelui Camerei de Comerț Sharjah cu reprezentantul Universității *Spiru Haret*. Momentul a fost filmat și de o echipă a Antenei 1 și 3 din București, care va difuza un film legat de evenimentul Sharjah în data de 7 mai 2011.

Interes pentru standul Universității *Spiru Haret*. Universitatea *Spiru Haret* a fost prima universitate privată invitată să își prezinte oferta educațională în cadrul pavilionului românesc, alături de Universitatea *Dunărea de Jos* din Galați, ca reprezentantă a învățământului superior de stat. Standul Universității *Spiru Haret* a fost amenajat cu postere cuprinzând informații complete privind oferta educațională și facilitățile asigurate, au fost puse la dispoziție celor interesați: broșura de prezentare a ofertei educaționale, plantul Studying in Romania, DVD-ul aniversar, de asemenea disponibil în limba engleză.

Vizitatorii standului Universității *Spiru Haret* au fost interesați de oferta educațională a universității noastre, în special de specializările: afaceri internaționale, informatică, arhitectură limbi străine, studii de cultură și civilizație, apreciind și nivelul rezonabil al taxelor și facilitățile asigurate studenților (cazare și masă).

(Continuare în pag. 3)

Conf.univ. dr. Ruxandra VASILESCU

Echipa Universității Spiru Haret - vicecampionă universitară la handbal feminin

La Campionatul Național Universitar de Handbal Feminin, ediția 2011, organizat la Reșița de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Universitatea „Efimie Murgu” Reșița și Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Caraș-Severin, s-au reunit cele mai valoroase șase echipe calificate la etapa precedentă: *Universitatea de Vest*

din Timișoara, *Universitatea 1 Decembrie 1918* din Alba Iulia, *Universitatea Constantin Brâncuși* din Târgu Jiu, *Universitatea Spiru Haret* București, *Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport* București și *Universitatea Efimie Murgu* din Reșița.

Echipa de handbal a Universității *Spiru Haret* a fost reprezentată de formația Facultății

de Educație Fizică și Sport și a fost formată din 10 studente: Raluca Andreescu - anul II, Mihaela Codruța Zavrăgiu - anul I, Dana Leahu - anul I, Alina Lăutaru - anul II, Jeni Maria Drăgan - anul III, Mihaela Doica - anul III, Mihaela Maria Popescu - anul II, Elena Andreea Toma - anul II, Adriana Popescu - anul II, Adina Puiu - anul III, unele fiind componente și ale unor echipe sportive de performanță, precum: Clubul Sportiv Municipal București și Clubul sportiv Rapid București, participante în competiții sportive oficiale cum este și Campionatul național de handbal.

În urma desfășurării unor partide deosebit de animate, atât în grupe, cât și în turneul final al competiției, echipa Universității *Spiru Haret* a câștigat grupa a doua, învingând echipele de handbal ale *Universității de Vest* din Timișoara și formația Universității Naționale de Educație Fizică și Sport București cu scorurile 26-16 și respectiv 20-9. În finala Campionatului Universitar, echipa facultății noastre a ocupat, participând pentru prima dată la o întrecere de handbal feminin,

locul II, în disputa cu echipa Universității *Efimie Murgu* din Reșița, cucerind astfel medaliile de argint.

De remarcat și faptul că între studentele handbaliste remarcate în mod deosebit la finalul Campionatelor universitare de handbal feminin s-a aflat și studenta Mihaela Codruța Zavrăgiu, anul I, Facultatea de Educație Fizică și Sport, declarată ca cea mai tehnică jucătoare a competiției universitare.

Asist.univ.dr.d.
Mihaela ALUPOAIE

S.O.S. SĂNĂTATEA

Conf.univ.dr. Corneliu ZEANA

Criza sistemului de sănătate din România este o realitate incontestabilă, toți indicatorii statistici o confirmă și ne plasează într-o zonă care nu pare a aparține Uniunii Europene. Deși populația țării s-a redus simțitor, numărul morților continuă să crească, iar oamenii sunt tot mai bolnavi. Durata de viață a românilor este cu ani buni mai redusă decât a locuitorilor din alte țări ale UE.

Totuși, niciodată sistemul sanitar nu a primit atât de mulți bani ca în ultimele două decenii, când fondurile alocate sănătății s-au multiplicat de mai multe ori, chiar dacă nu îndajuns, căci niciun sistem, din nicio țară, nu afirmă că i s-au dat bani la nivel de saturare, deci nu lipsa de fonduri este principala cauză, ci cheltuielile lor inadecvate, alături de lipsa unei reforme reale, căci domeniul medical a rămas cel mai puțin reformat după prăbușirea comunismului. Asistăm aici la o risipă de proporții sfidătoare a banului public. Câteva exemple sunt edificatoare. Printre achizițiile, foarte

CRIZA SPITALELOR. O PROBLEMĂ CONTROVERSATĂ

costisitoare, din afară se numără spitalele mobile cumpărate de ministrul Eugen Nicolăescu, destinate a fi, eventual, montate deasupra autostrăzilor suspendate sau ar urma, în deplasările lor, grupurile populaționale nomade, care s-ar putea reconstitui într-un viitor incert. Deocamdată, rușine. România a cumpărat mult mai mulți roboți chirurgicali decât orice alt stat dezvoltat, decât SUA sau Anglia, de pildă, evident, proporțional. Utilizarea lor în practică este foarte redusă, iar utilitatea discutabilă.

S-au cumpărat pe bani grei (cu acuze de spăgă, evident, mușamalizate), echipamente sofisticate de chirurgie cardiacă, extrem de puțin folosite față de capacități. În Germania, coronarografiile și intervențiile pe coronare se fac zi și noapte, fără pauze, spre a utiliza maximal aparatura. Iese o echipă și intră alta. Nu s-ar putea face și la noi la fel? Performanțele Germaniei stau, în primul rând, în buna organizare. Un ultim exemplu pe linia risipei este faptul că marile clinici din București au fost reparate cvasicontinuu, fiecare clădire înghițind de câteva ori mai mulți bani decât necesita construirea unui spital nou, la standarde moderne. Spitalul *Coltea*, monument istoric și arhitectonic, (cum a fost și Spitalul-ctitorie *Brâncovenesc*) merita acest efort, din pricinile amintite, dar nu și celelalte, depășite fizic și moral; mai economic ar

fi fost să fie demolate și reconstruite, așa cum se face pretutindeni, deoarece este mai ieftin, iar conceptele structurale ale unui spital au evoluat foarte mult, nu poți face un spital modern cu adăugiri și cărpeli. Cum s-au organizat așa numitele licitații și cum s-au utilizat banii ar merita investigat. S-a mai încercat, pe ici pe colo, dar, invariabil, s-a ajuns la NUP, așa cum se ajunge întotdeauna atunci când sumele sustrasă depășesc un anumit nivel, până la care justiția funcționează încă. Dacă aceste spitale ar fi fost privatizate la timp, această enormă risipă de fonduri ar fi fost evitată, deoarece nimeni n-ar fi acceptat asemenea cheltuieli inutile, fără doar din buzunarul statului. Seria a fost întreruptă, spre lauda sa, de domnul Eugen Nicolăescu, ministru care nu și-a scos certificat de handicapat, deși, având în vedere poziția și forța sa politică, puțini l-ar fi contestat.

(Continuare în pag. 8)

9 MAI - TRIPLĂ SEMNIFICAȚIE

● La 9 mai se împlinesc 134 de ani de când România și-a câștigat *Independența*.

● 9 mai a fost declarată *Ziua Victoriei*, după înfrângerea Germaniei naziste, în 1945.

● 9 mai - *Ziua Europei*, deoarece în această zi, în anul 1950, s-a făcut primul pas pentru realizarea Uniunii Europene. Ministrul francez al afacerilor externe, Robert Schuman, a citit în fața presei internaționale o declarație prin care chema Franța, Germania și alte state europene să-și pună în comun producțiile de cărbune și oțel, așezând astfel piatra de temelie a unei federații europene. Liderii UE, întruniți în cadrul summitului de la Milano, în 1985, au decis ca la data de 9 mai să fie sărbătorită *Ziua Europei*.

cunoașteți-vă drepturile
și beneficiați de ele!

9 mai ziua europai

Universitatea Spiru Haret – în conducerea EAEC

● Prof. univ. dr. Gheorghe DUDA, a fost ales în consiliul de conducere al Asociației Europene a Coordonatorilor Erasmus – EAEC

În perioada 27 aprilie - 1 mai 2011, s-a desfășurat, la Atena, Conferința coordonatorilor Erasmus și Târgul de schimb de experiență în educație - ERACON 2011, precum și Conferința europeană de consiliere pentru orientarea în carieră - CAREER-EU 2011, organizate de European Association of Erasmus Coordinators - EAEC și European Association of Career Guidance - EAEC.

Conferințele au fost organizate cu sprijinul Universității Naționale și Kapodistriene din Atena și Universității de Economie și Afaceri din Atena. La ERACON 2011 au fost înregistrați 406 participanți. Programul a cuprins atât lucrări în plen precum și pe ateliere.

Universitatea *Spiru Haret* este membră a Asociației Europene a Coordonatorilor Erasmus – EAEC și a Asociației Europene de Consiliere în Carieră – EACG. (EAEC reunește 80 de universități europene, dintre care patru din România.)

În cadrul Adunării generale a EAEC, prof. univ. dr. Gregory Macrides - președintele EAEC, a prezentat raportul organizației pe perioada 2010-2011, precum și programul pentru 2011-2012, propunând ca următoarea conferință să aibă loc în România. Tot în cadrul Adunării generale s-a ales noul consiliu de conducere, format din:

- Gregory MACRIDES, University of Cyprus – președinte
- Charalambos CHRYSOSTOMOU, Cyprus University of Technology – vicepreședinte
- Zekiye DOĞAN, Anadolu University – vicepreședinte
- Carlos AFONSO, Instituto Politecnico de Portalegre – vicepreședinte
- Lyubima DESPOTOVA-TOLEVA, Medical University Plovdiv – membru
- Gheorghe DUDA, Universitatea *Spiru Haret* București – membru
- Alain SOMBARDIER, WESFORD Business School, Franța – membru

PSIHOLOGII ȘI „FIRUL ARIADNEI”

Facultatea de Psihologie-Pedagogie, Brașov, din cadrul Universității *Spiru Haret*, Centrul Psihologic NEW LIFE, Societate Civilă Profesională de Psihologie Brașov, sub egida Colegiului Psihologilor din România, organizează la Brașov, 9 mai 2011, a II-a Conferință de psihologie aplicată, cu participare internațională, *PSIHOLOGII ȘI „FIRUL ARIADNEI”*.

După festivitatea de deschidere din Aula *Spiru Haret*, în cadrul căreia vor lua cuvântul conf. univ. dr. Comelia Tatu, decan al Facultății de Psihologie-Pedagogie, Brașov, Universitatea *Spiru Haret*, și prof. univ. dr. H.C. Ion Petrescu, director coordonator al Centrului tehnologic e-learning Brașov, decan al Facultății de Management, Brașov, Universitatea *Spiru Haret*, se desfășoară următoarele workshopuri: „*Incursiune în psihologia aplicată din România 2011*” - prof. univ. dr. Ruxandra Răscanu, Facultatea de Psihologie, Universitatea București, profesor coordonator doctorate, membru în Comisia de Psihologie Clinică și Psihoterapie a Colegiului Psihologilor din România; „*Beneficiile formării și profesării Psihoterapei integrative*” - psih. pr. Veronica Mihai Jordan, formator și supervisor European School of Integrative Psychotherapy, administrator al Centrului Psihologic New Life, membru în Consiliul Național al Colegiului Psihologilor din România; „*Managementul stresului, activarea resurselor interioare prin transe hipnotice*” - Peter J. Hawkins, MSc., Ph.D. (Marea Britanie), profesor universitar emerit, președinte al Școlii Europene de Psihoterapie Integrativă, formator în psihoterapie și hipnoză clinică cu grupe de formare în Grecia, Cipru, Italia, Spania și Portugalia, director al Institutelor Erickson din Madrid și Porto și membru al consiliului editorial al Revistei Europene de Hipnoză Clinică.

Moderatori: conf. univ. dr. Ioana Lepădatu, conf. univ. dr. Marielena Tăușan, Facultatea de Psihologie-Pedagogie, Brașov, Universitatea *Spiru Haret*. În secțiuni, vor fi prezentate lucrări pe specialități: psihologie clinică, consiliere psihologică, psihoterapie; psihologia muncii și industrial-organizațională, psihologia serviciilor, psihologia transporturilor, psihologie aplicată în domeniul securității naționale, psihologie judiciară; evaluarea comportamentului simulat prin tehnica poligraf; psihologie educațională, consiliere școlară și vocațională, psihopedagogie specială.

Conferința Anuală a Asociației Universităților Europene - EUA

Dezvoltarea talentului depinde de investițiile în universități și autonomie universitară

Prof. univ. dr. Gheorghe DUDA,
prorector al Universității *Spiru Haret*

Aproximativ 450 de lideri universitari și alți participanți din învățământul superior s-au reunit în intervalul 13-15 aprilie la Universitatea Aarhus din Danemarca pentru Conferința Anuală a Asociației Universităților Europene - Universitatea *Spiru Haret* este membru EUA din anul 2005 - cu tema **Să investim astăzi în talentele de mâine**. Viitorul Europei, ca o regiune globală dinamică și competitivă, va depinde, în mare măsură, de capacitatea sa de a mări numărul persoanelor cu pregătire superioară, în cadrul statelor membre ale UE, și de a atrage altele din celelalte țări. Întâlnirea din Aarhus a subliniat că dezvoltarea și încurajarea a cât mai multe persoane talentate este deja pe agenda de lucru a universităților europene.

Evenimentul a marcat 10 ani de la înființarea Asociației Universităților Europene, prilej cu care membrii și partenerii au sărbătorit realizările organizației și au discutat obiectivele și prioritățile pentru următorul deceniu.

EUA, înființată în urma fuziunii dintre Asociația Universităților Europene și Confederația Conferințelor Rectoilor din Uniunea Europeană, se bazează pe tradițiile

din Europa, EUA a îndeplinit viziunea fondatorilor săi: recunoașterea ca una dintre cele mai importante voci în sfera cercetării și a învățământului superior, atât în Europa, cât și în restul lumii. De-a lungul timpului, prin conferințe și rapoartele EUA au fost identificate tendințe

solide ale predecesorilor săi și, în numai zece ani, a devenit principala organizație universitară din Europa. Cu peste 800 de membri - instituții de cercetare și de învățământ superior

importante în sfera cercetării și a învățământului superior și s-a stabilit planul de discuții în acest domeniu.

(Continuare în pag. 3)

FORȚE ȘI FORMĂ cu Patrick Gartmann

Joi, 12 mai 2011, ora 16,30, în Sala *Studio* a Universității *Spiru Haret*, București, str. Ion Ghica nr 13, are loc conferința *FORȚE ȘI FORMĂ*, susținută de Patrick Gartmann.

Patrick Gartmann, născut în 1968, este inginer civil și arhitect elvețian. A studiat ingineria civilă la Universitatea de Științe Aplicate din Coira (HTW), obținând diploma în 1994. În 1998, obține diploma în arhitectură, la aceeași universitate. Între 1998 - 2000 este asistentul lui Valerio Olgiati, la Facultatea de Arhitectură din cadrul Școlii Politehnice Federale din Zürich; între 2001 - 2005 este lector în informatică și principii constructive la HTW Coira, iar, din 2006, este lector la studiile de Master ale Universității de Științe Aplicate din Lucerna. Din 1998 conduce biroul de inginerie *Conzett, Bronzini, Gartmann AG*, alături de Jürg Conzett și Gianfranco Bronzini.

Patrick Gartmann are un aport important în lucrările arhitectului Valerio Olgiati, ca inginer și consultant, încă de la faza conceptuală a proiectării. Astfel, de la început, considerațiile sale structurale și cunoștințele despre materiale și tehnologie își fac intrarea în procesul de dezvoltare a proiectului. Patrick Gartmann a realizat numeroase proiecte în cadrul firmei pe care o conduce, cât și pe cont propriu; dintre care cele mai recente sunt: locuințe în Zug, cu Valerio Olgiati, 2009 - 2011, Școala din Grono, 2010, alături de Rafael Zuber, Casa Gartmann, Coira, 2003, pentru care a folosit pentru prima oară în situ betonul izolat LIAPOR, Extinderea gării din Bema, 2005, cu smarch.

Marea Neagră și Macro - regiunea Fluvială Dunărea – zonă de perspectivă pentru cooperarea economică internațională

Prof.univ.dr. Octavian Gh. BOTEZ

Conf.univ.dr. Costin LIANU

Lect.univ.dr.d. Corina GUDEI

Tema de față se înscrie în orientările de bază ale Congresului Mondial al Economistilor din acest an, care îndeamnă participanții la investigarea unor teme dintr-o varietate de domenii economice, inclusiv abordarea zonă de interes crescând a unor zone geografice importante de pe glob la început de secol XXI. În acest context, s-a efectuat o cercetare aprofundată asupra zonei Marea Neagră și Macro-regiunea Dunărea, reliefându-se importanța cooperării economice internaționale atât într-o dimensiune euro-asiatică, cât și euro-atlantică. Cele două regiuni ale zonei reprezintă oportunități certe de

intensificare a afacerilor și ale comerțului exterior între țările riverane zonei, precum și pentru țări lidere mondiale în schimbulul comercial internațional de mărfuri și servicii. În fapt, Dunărea, spre exemplu, a jucat un rol de seamă nu numai în istoria românilor, dar și în cea europeană. Explicatia este aceea că cea mai importantă arteră fluvială a continentului, care este Dunărea, străbate Europa centrală și sud-estică în diagonală. De reținut că peste o treime din lungimea sa curge pe teritoriul României (cca. 1000 de km), acolo unde bazinul dunărean poate găzdui inclusiv circulația de nave maritime. Avem în vedere aici

și Canalul Dunăre - Marea Neagră, prin care se multiplică posibilitățile de schimburi comerciale și de cooperare economică internațională. Istoria ne arată convingător că Dunărea a jucat un rol extrem de activ atunci când Marea Neagră a fost deschisă navigației tuturor statelor. Negotul dacilor și, mai apoi, al daco-românilor și românilor din Evul Mediu a avut capete de sprijin pe Dunăre și la Marea Neagră. Iar căile acestea de negoț - mai ales prin intermediul cetăților grecești de pe malul Mării Negre -duc la o mai rapidă punere în valoare a bogățiilor Daciei, la o mai puternică dezvoltare, în raport cu Europa centrală și nordică și, de aici, încep să se simtă tot mai mult poftele românilor de a cuceri Dacia. Atunci când Marea Neagră a fost controlată mai multe secole de Turcia, valoarea căii

navigabile pe Dunăre a scăzut. Abia în anul 1829, când s-a încheiat Tratatul de la Adrianople, comerțul Țărilor Române a devenit liber și s-a trecut la exportul pe Dunăre, mai ales de grâu (în Anglia) și de lemn (în mai multe țări mediteraneene). La sfârșitul Războiului Crimeii (1854), gurile Dunării au fost scoase de sub suzeranitatea Rusiei și s-a format Comisia Europeană a Dunării, cu sediul la Sulina (oraș situat la Marea Neagră, pe canalul cu același nume). Această perioadă corespunde cu aspirația a noi poște convergente pentru stăpânirea Dunării de Jos și, mai ales, a gurilor Dunării. Competitori au fost, atunci, mai întâi ungurii, turcii și tătarii, iar, ulterior, austriecii, rușii și turcii.

(Continuare în pag. 4)

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Sociologie - Psihologie

- prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

În zilele noastre, pe măsură ce societatea și civilizația industrială își pierd dominația mondială, noi evoluții și forțe se ridică și determină dezvoltarea unui nou tip de civilizație întemeiată pe cunoaștere ca resursă neepuizabilă, permanent regenerabilă și extensibilă la infinit și accesibilă tuturor oamenilor, indiferent de statutul lor material, social sau moral. Această evoluție produce transformări radicale în toate componentele structurale și funcționale ale sistemelor sociale, datorită faptului că, atât bogăția socială, cât și forța vitală a vieții sociale depind din ce în ce mai mult de cunoaștere și de capacitatea oamenilor de a o valorifica în folosul propriei lor bunăstări materiale și spirituale, al propriului destin. De aceea, în toate societățile și, în special, în cele dezvoltate, eforturile pentru înfățișare se concentrează în domeniul producerii, distribuției și accesului la cunoștințe (în sens de informații, date, imagini, valori și atitudini, precum și alte produse „nemateriale”, simbolice ale societății).

Student: Cum caracterizați societatea contemporană, din perspectiva sistemelor economico-sociale?

Profesor: În prezent, asistăm la transformarea sistemelor economico-sociale din sisteme bazate pe factorii tradiționali ai producției și ai muncii (materii prime, tehnologii, capital, forță de muncă), în sisteme bazate pe cunoaștere și informatizare. Ceea ce determină schimbări și transformări fundamentale în modelele acțiunii, individuale și sociale, ale muncii, ale organizării și desfășurării vieții sociale și, evident, ale învățării, educației și dezvoltării umane. Ne aflăm, de fapt, în plină epocă de dezvoltare a unui nou sistem economico-social-politic și cultural în

care se realizează un „dezindustrializarea” (A. Toffler), nici „post-industrializarea”, ci trecerea de la producția de „masă”, standardizată, la noi forme, specializate, particularizate și individualizate de creare a produselor, bunurilor și serviciilor, ceea ce determină transformarea naturii însăși a muncii, înlocuirea vechilor tipuri de muncă de către mașini, radicale transformări a profesiei și accelerarea mobilității profesionale, precum și necesitatea unor noi tipuri de abilități și de competențe profesionale.

Student: Ce structuri devin „organizații bazate pe cunoaștere”?

Profesor: Atât întreprinderile și unitățile economice, cât și celelalte categorii de organizații și instituții sociale devin organizații întemeiate pe cunoaștere, respectiv, organizații transformatoare și valorificatoare „cunoaștere”, în care producerea bunurilor materiale și nemateriale se va realiza de către un număr din ce în ce mai mic de oameni care lucrează fizic, cu „mușchii”, și de către un număr din ce în ce mai mare de „muncitori intelectuali”, pe baza valorificării „materiei cenușii”. În această situație, se transformă relațiile dintre aceste două categorii de muncitori, în sensul că, spre deosebire de trecut, muncitorii „direct productivi” vor depinde din ce în ce mai mult de „producția” celorlalți muncitori „intelectuali, capabili să utilizeze cunoașterea, să o „convertească” în produse noi, sau mai bune, mai ieftine, printr-o valorificare mai eficientă a capitalului, resurselor materiale și a resurselor umane. Ne aflăm, deci, într-o nouă epocă de

dezvoltare istorică, aceea a „producției și distribuției de cunoștințe”, de trecere de la muncă fizică la cea intelectuală și la activități care reclamă noi facultăți psihologice, intelectuale și umane. În ultimă instanță, este epoca necesității emergenței unui nou model uman, de la cel al „omului enciclopedic”, produs al epocii Renașterii și al umanismului modern, al omului îngust specializat, „divizat”, la „omul complet” sau „omul total”, caracterizat prin dezvoltarea echilibrată a tuturor componentelor personalității – integralitate fizică, intelectuală, afectivă, etică – și afirmarea deplină a resurselor și disponibilităților individuale complexe, potrivit pluralității naturii umane. În fond, suntem în fața unei veritabile și iminente „revoluții umane”, care implică transformări radicale, în toate elementele sistemelor de educație și învățământ, noi direcții de reflecție, de cercetare și de acțiune, inclusiv la nivelul activităților și proceselor de instruire și educare.

Student: Care este parcursul spre societățile contemporane ale cunoașterii și informatizării?

Profesor: Societățile și sistemele economice sociale contemporane sunt angrenate în masive procese de transformare generate de trecerea de la muncă manuală la noi tipuri de muncă intelectuală, la economia bazată pe „fabricație”, respectiv, producția de „servicii” și de bunuri „simbolice” (valori nemateriale), bazată pe cunoaștere.

Odată cu aceasta s-a intrat într-o nouă etapă istorică a devenirii universale a umanității - cea a „producerii de cunoștințe, a diseminării și valorificării cunoașterii, în toate domeniile activității și vieții sociale, ceea ce determină emergența

unor noi categorii de probleme, între care cele privind tipurile de competențe pe care trebuie să le dobândească noile generații de specialiști în cadrul noilor profesii și structuri profesionale, care se constituie în prezent, prin intermediul unor noi sisteme de pregătire și formare, de învățământ și educației ș.a. O problemă ce devine „de prim plan” este cea a „proprietății intelectuale”, condițiile în care schimbările și exporturile de „servicii” și de „produse intelectuale” cresc masiv ca pondere în ansamblul schimburilor și exporturilor.

Student: Aceste procese diversifică și exigențele sociale ?

Profesor: Concomitent cu aceste procese, apar noi tipuri de necesități, ca de exemplu: - necesitatea acumulării și asimilării noilor cunoștințe, ca o condiție esențială a formării competențelor adecvate noilor exigențe profesionale și sociale; - necesitatea reconceptualizării și reorganizării muncii, a relațiilor de muncă și de putere din toate tipurile de organizații economice, sociale, politice, culturale, întemeiate pe o nouă paradigmă a muncii, ca „muncă preponderent mentală”; - necesitatea accentuării „circulației” cunoașterii în duna circulației bunurilor materiale, capitalurilor și a celorlalte tipuri de produse tangibile ale vechii economii;

Student: Puteți defini „problema cheie” în ansamblul sistemelor sociale și economice aflate în transformare?

Profesor: În toate zonele economice sau sociale, problema cheie este aceea a cantității și calității muncii de „procesare” a informațiilor, a nivelului de abstracțiune și de inteligență implicate în munca pe care oamenii o desfășoară, gradului de autonomie și de responsabilitate revenit fiecărui membru individual al societății. De asemenea, esențial este și faptul că, în ansamblul sistemelor sociale și economice, rolul crucial în producerea avuției și bunăstării individuale și colective și al dezvoltării societății revine cunoașterii, ceea ce înseamnă că suntem părtași ai unei

Student: „Idealul social” există independent de „idealul uman”?

Profesor: Evoluția istorică a societăților a impus un adevăr universal: nici o societate nu poate trăi fără un ideal, care să o inspire și pe care să se întemeieze principiile, normele și modalitățile sale de organizare și funcționare. Tot istoria stă mărturie că perioadele de „mari civilizații și culturi” au fost numai acelea în care existența unui ideal social precis, cunoașterea, respectarea și asimilarea sa au fost armonios reunite. În același timp, astăzi, este recunoscut și un alt adevăr universal valabil: fiecare nou ideal social este indisolubil legat de un nou ideal uman, iar acesta de un nou tip de formație umană și, deci, și de un nou ideal

- necesitatea extinderii pregătirii adecvate a oamenilor, prin școală, ucenicie, la locul de muncă în domenii și servicii umane (sănătate), asistență socială, securitate socială și personală, recreere, turism, loisir etc.); - necesitatea reconsiderării statutului material, social și moral al profesilor și ocupațiilor din serviciile umane, ca domenii „productive” de activitate (nu de consum ca până acum), și a creșterii „productivității” și eficienței lor; - necesitatea schimbării atitudinilor și adaptarea unor noi sisteme de tratare a oamenilor și a angajaților, nu „în masă”, sau „ca masă”, ci ca persoane și personalități individuale, cu statutele, particularitățile, calitățile și limitele lor individuale.

evoluții spectaculoase, de la epoca istorică, în care fundamentul esențial al economiei și vieții sociale erau constituit de „producția” de masă de bunuri”, pe baza valorificării resurselor materiale, uneltelor, banilor și a „forței de muncă”, la noua epocă, în care munca mentală, sănătatea, educația, știința, cultura (considerate ca servicii sociale neproductive) se transformă în cele mai „productive” servicii sociale și devin, pe baza creației, invenției și inovației, sursele esențiale ale „producerii”, diseminării și valorificării cunoașterii și pârghiile fundamentale ale bogăției și bunăstării.

Student: Cum a evoluat, în istorie, idealul, modelul uman?

Profesor: În antichitate a fost elaborat și realizat modelul uman antic, care era cel al filosofului sau înțeleptului și care se raporta, de pe aceste poziții, la lume. Au urmat modelele umane ale epocii medievale, cele ale „cavalerului” și „cărturarului”, ambele întrușchirare a curților princiare feudale și, spre sfârșitul epocii și începutul epocii celei moderne, cele ale „cetățeanului” (model întemeiat pe muncă și raționalitate), procese în care omul creează, făurindu-se pe sine însuși, și al „patriotului”, caracterizat prin atașament față de patrie, demnitate, toleranță și prin legătura organică dintre destinul individual și cel colectiv.

La începutul epocii moderne, Renașterea a creat modelul omului „enciclopedist”, produs al umanismului modern, stăpân pe întreaga știință, tehnică și cultură - ale căru reverberații persistă până în zilele noastre. Ultima parte a secolului XIX și prima parte a secolului XX au adus în prim plan modelul „omului nou”, capabil, datorită asimilării cunoașterii științifice și valorificării achizițiilor dezvoltării tehnologice, să înțeleagă lumea, să acționeze asupra acesteia și să o îmbogățească cu propriile sale creații, obiecte, ansambluri tehnologice și valori. Și să devină, potențial, stăpân pe propriul său destin, în măsura în care se va dovedi capabil să depășească obstacolele care îi stau în cale, între care tensiunile excesive și contradicțiile „sfâșietoare”.

Student: Dar, din perspectiva componentelor structurale ale personalității umane, modelele umane cum au evoluat?

Profesor: Din perspectiva componentelor structurale ale personalității umane, concepțiile asupra omului și modelelor umane au evoluat astfel: „homo faber” – care caută continuu să concretizeze, să făurească; „homo sapiens” – care caută continuu abstracțiuni, obiective; „homo ludens” – având drept esență plăcerea acțiunii fără scop; „homo politicus” – căutător al libertății în condițiile ordinii și necesității; „homo impreus” – crede în predestinare și se abandonează destinului și, împreună cu „homo sapiens”, este speriat de abstract și necunoscut, nesimțindu-se în securitate decât în cunoscut, concret și prezent (E. Landau, „Toward a New Technology of Education”- document la Conferința Internațională de viitorologie, Kyoto, Japonia, 1970). Având în vedere că aceste ipoteze umane se regăsesc simultan în structura individuală a ființei umane este necesar ca educația să nu se rezume la una sau alta dintre aceste dimensiuni ale personalității umane, ci să le cultive, în mod armonios, pe toate, asigurând o formație generală și completă a generațiilor succesive ale societăților umane.

Student: Am învățat și despre omul abstract, concret, nedesăvârșit...

Profesor: Discuția despre om și modelele umane poate fi continuată și din perspectiva relațiilor dintre omul abstract, omul concret și omul nedesăvârșit, în care: a) omul abstract este conceput ca om universal, egal cu el însuși în toate timpurile și în toate locurile; b) omul concret - reprezentat de ființa umană concretă, individul particular, limitat în timp și spațiu și determinat de date biologice, anatomice și fiziologice, economice, sociale, culturale, profesionale; ca subiect al educației el apare în calitate de de pârte, producător, consumator, cetățean etc., fiindă fericită sau nefericită, deci persoană diferențiată, a cărei formare și cultivare reclamă personalizarea acțiunii educative; c) omul nedesăvârșit, întrucât existența sa este un proces neîncheiat de desăvârșire și învățare; el, spre deosebire de celelalte ființe vii, trebuie să învețe tehnicile de viață pe care nici natura, nici instinctul nu i le dau; pentru a supraviețui și a deveni, el este obligat să învețe mereu, fiind, deci, prin esența sa, educabil, neînchind să se formeze ca om.

Student: În aceste condiții, ansamblul problematicii relațiilor dintre idealurile sociale, idealurile umane și, în mod firesc, idealurile educaționale pot rămâne neschimbate?

Profesor: Profundele transformări ale naturii și caracterului societății și civilizației contemporane, înscrierea evoluției lor pe coordonatele unor noi surse, inedite, de dezvoltare (cunoașterea și infotehnica), în condițiile restructurărilor economice și politice, ale noilor conținuturi și forme de organizare și desfășurare a vieții sociale, pun în termeni noi ansamblul problematicii relațiilor dintre idealurile sociale, idealurile umane și, în mod firesc, idealurile educaționale. În acest cadru se impun a fi redefinite și reconceptuate-lizate atât munca, configurația formației umane, din perspectiva considerării omului ca produs, agent și tel suprem al dezvoltării, cât și paradigma educației, ca proces de formare și dezvoltare umană.

O analiză oricăd de sumară consacrată studiului evoluției acestor relații demonstrează că, de la geneza și constituirea societăților moderne și până astăzi, în sistemele de educație și învățământ s-au succedat mai multe paradigme ale modelului uman, solicitate de evoluția societăților, culturii și civilizației, în diferite epoci istorice și a modalităților de realizare a acestora. Astfel, Renașterea a generat formația umană de tip enciclopedist, al cărei ideal îl constituia asimilarea întregii cunoașterii, științe și tehnologii, care, în planul educației, s-a transpus în idealuri, în „a învăța pentru a ști” cât mai mult și, la limită, a cunoaște totul.

O asemenea paradigmă a învățării s-a perpetuat de-a lungul mai multor secole, până târziu, spre sfârșitul secolului al XIX-lea și prima parte a secolului XX, când, odată cu noile niveluri de dezvoltare a societății, cunoașterii științifice și dezvoltării tehnologice au fost propuse noi paradigme educaționale și instrucționale.

Student: La ce paradigme educaționale și instrucționale faceți referire?

Profesor: Prima dintre acestea a fost: „a învăța să înveți”, în condițiile în care volumul cunoașterii umane și ritmurile sale de dezvoltare făc imposibilă asimilarea integrală a sa de către fiecare individ în parte și în care învățarea, oricăd de complexă și de temeinic realizată pe parcursul vârstei școlare tradiționale, s-a dovedit a nu mai fi suficientă pentru întreaga perioadă a vârstei „active” a oamenilor, obligați să învețe și să se adapteze singuri la schimbările și transformările din ce în ce mai inedite ale contextelor și mediului social în care sunt obligați să trăiască.

Ulterior, când societatea omenescă a înregistrat noi cote de complexitate în dezvoltarea sa generală, pe toate planurile și în toate componentele sale, s-a impus o nouă paradigmă a educației, respectiv, „a învăța să fi”, a cărei esență constă din a pregăti și forma oamenii nu numai pentru a putea învăța singuri, ci și pentru a fi în măsură să se adapteze caracterului mereu inedit al realităților, proceselor, relațiilor sociale și umane.

Spre sfârșitul secolului trecut și astăzi, pe prim plan preocupărilor teoretice și practice se situează o nouă paradigmă a educației, în formula „a învăța să devii”, impusă de faptul că, în prezent, schimbarea continuă, din ce în ce mai alertă, mai inedită și mai profundă a devenit modul universal de existență, atât la lumea materiale, cât și a celei sociale și umane.

În substanța sa, noua paradigmă presupune nu numai asimilarea de cunoștințe și dobândirea de deprinderi și competențe pentru a „ține pasul cu lumea”, ci și, în mod deosebit, formarea oamenilor pentru a fi în măsură să stăpânească și să valorifice schimbarea ca resursă de bază a dezvoltării, în conformitate cu aspirațiile, așteptările, idealurile lor individuale și sociale.

Educația, învățarea și dezvoltarea umană în societățile cunoașterii și informatizării

Student: Ce au implicat aceste evoluții succesive ale paradigmelor educaționale?

Profesor: Toate aceste evoluții succesive au implicat și au impus redirectionări fundamentale ale educației și învățării și focalizarea eforturilor consacrate dezvoltării umane, pe obiective, strategii, politici, programe și acțiuni, din ce în ce mai complexe, mai creative și mai inovative, atât în plan teoretic, cât și practic. Inițial, în direcția „învățării depline”, ulterior, în direcția asimilării instrumentelor teoretice, metodelor-logice și practice, cu care fiecare om să poată să învețe continuu, știut fiind că oricăd de lungă și oricăd de completă ar fi învățarea inițială din perioada copilăriei, adolescenței, tinereții, ea nu mai este suficientă pentru restul vieții profesionale și sociale active, apoi, pe coordonatele asimilării tuturor componentelor fundamentale ale științei și tehnologiei, sistemelor sociale și politice, pe baza cărora să poată ține pasul cu dezvoltarea lor rapidă și complexă și cu schimbările multiple pe care ele le introduc în viața individuală și socială a oamenilor. În al treilea rând, în direcția realizării unui tip de formație umană pe baza căreia fiecare să poată nu numai să se adapteze la situațiile mereu schimbătoare, ci, mai ales, să stăpânească schimbarea și să o țină sub control, valorificând-o, atât pentru propria sa realizare și împlinire, cât și pentru dezvoltarea societăților contemporane. În acest sens, astăzi, se vorbește despre necesitatea și actualitatea unei veritabile „revoluții umane”, pe baza căreia existența umană, tot ceea ce omul face, trăiește și va trăi, să poarte amprenta libertății sale de gândire și acțiune, să reprezinte nu o simplă receptare și asimilare a lumii, exterioare lui, ci o răsfrângere a personalității sale asupra lumii în care trăiește. O asemenea perspectivă are mari și multiple implicații în toate sferele și domeniile universului uman și ea merită să fie considerată mult mai atent decât o facem noi, în prezent. În lumea de care ne despărțim, noi am tratat această problematică în termeni „omul nou al societății noi”, pe care l-am definit ca fiind „personalitatea umană multilateral dezvoltată”. În lumea spre care ne îndreptăm ne revine redutabila obligație de a încerca răspunsul la noua și tulburătoare provocare: o nouă dezvoltare umană, dar în ce sens, cu ce conținut, cu ce mijloace etc. etc.?

Student: Există elementele necesare pentru cristalizarea unei reflecții teoretice și unei acțiuni practice?

Profesor: Astăzi, dispunem de suficiente elemente esențiale, care s-ar putea constitui în puncte de reper sau coordonate, care să cristalizeze reflecția teoretică și să ofere premise valabile pentru acțiune practică. În această privință este clar că, așa după cum am amintit mai sus: - epoca și societatea în care trăim au devenit o epocă și societate a cunoașterii și informatizării, în care știința și tehnologia, cunoașterea umană în general au deschis noi orizonturi economice, sociale, politice, culturale, spirituale nebanuiri, la nivelul întregii planete; - modelele muncii, vieții individuale și sociale și, deci, și cele ale învățării s-au transformat profund; - învățarea permanentă a devenit „umbrela” comună sub care trebuie să se reunească toate tipurile de învățare și formare umană, în condițiile în care toată lumea, indivizii, organizații, instituții trăiesc împreună și sunt obligați să lucreze efectiv împreună.

Student: În aceste condiții, spre ce se îndreaptă „modelul uman”?

Profesor: Toate aceste date și multe altele, care ar mai putea fi adăugate, converg spre o concluzie generală: formarea umană, tipul uman, modelul omului contemporan nu mai poate fi decât cel al „omului integral”, al omului „total”, a cărui personalitate va trebui să dispună de toate elementele necesare pentru ca el să își poată găsi locul ce i se cuvine și să-și îndeplinească vocația sa, specific uman, în lumea din care face parte și în care este obligat să trăiască și să-și realizeze propriul destin.

Student: Ce implică realizarea unui asemenea ideal, „omul total”?

Profesor: Înfăptuirea unui asemenea ideal implică soluționarea unui întreg complex de probleme științifice, teoretice, metodologice și acționale, practice. Între acestea, înțir o enumerare, evident incompletă, ar putea fi situate: • sprijinirea oamenilor în eforturile lor inevitabile de dobândire și continuă reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și competențelor necesare pentru participare susținută și eficientă în noua societate cognitivă și informațională; • învățarea și formarea noilor capacități de generare de noi cunoștințe, tehnologii, tehnici de investigație științifică, de creație și inovație permanentă; • obținerea „pragului relevant” de competențe și deprinderi de bază și asigurarea concordanței dintre cunoștințele, însușirile și abilitățile umane și exigențele generate de mobilitatea profesională contemporană și de schimbarea continuă a ocupațiilor, metodelor de muncă și organizațională; - pregătirea oamenilor pentru a-și putea planifica singuri modul de combinare a învățării, muncii și a vieții private și de familie; • asigurarea accesului la informații și cunoștințe de ultimă oră, cultivarea motivației și aptitudinilor de a utiliza în mod inteligent aceste resurse în nume propriu sau în folosul comunității sociale și umane; • formarea noilor generații pentru „cetățenia activă”, respectiv, participare eficientă la viața socială și politică în evoluție permanentă, la șansele și la riscurile cu care se confruntă în viață; - formarea pentru obținerea unui status și rol economico-social care să asigure independența vieții individuale, a respectului de sine și a bunăstării - cheia calității vieții.

Student: Concret, acest model uman, cum se definește ?

Profesor: În ultimă instanță, noul tip de formație umană ar fi de dorit să se exprime în capacitatea oamenilor de a conferi: • sens coerent identității, personalității și o direcție determinată vieții proprii; • încredere în sine, autorientare, conduite și comportamente autonome; asumarea riscurilor; • adaptarea la schimbare, la noile provocări și situații. Toate, sintetizate în capacitatea de „a reuși”, de a-ți construi și a trăi o viață deplină, atât în calitate de „produs”, „agent productiv activ” al societății, cât și de scop sau „ideal” al dezvoltării sociale, în condițiile respectului valorilor multimplicare perene, care au sosit la noi prin intermediul Bibliei și al marilor eroi ai credinței creștine, al credinței că valorile morale și etice sunt mai importante decât bunăstarea materială și că cei „binecuvântați” cu multă avere au responsabilități speciale față de lume și de „slujitii” ei, concomitent cu respectul puternic al valorilor științei, al asigurării unui larg și solid fundament al cunoașterii, ca bază a unei bogate vieți personale și al unui sistem de valori, necesare pentru a face joncțiunea cu complexitățile lumii moderne și contemporane și ale celei viitoare.

Student: Pot contribui științele și învățământul social umanist la elaborarea și implementarea noilor demersuri consacrate corelării organice a dezvoltării umane cu dezvoltarea socială?

Profesor: Ansamblul problematicii dezbătute în programul consacrat relațiilor dintre educație, învățare și dezvoltare umană în condițiile specifice, inedite, ale societății cunoașterii și informatizării, implică noi orientări, tematici și proiecte de cercetare științifică, multi, inter și transdisciplinare, în domeniul științelor sociale și umane, care, la rândul lor, reclamă solide baze teoretice, metodologice, structuri organizaționale și noi modele manageriale ale științei. Util și necesar este de a decela câteva direcții de reflecție și de acțiune necesare pentru a contribui la perfecționarea activității didactice și educative de profil. Sub acest raport, prin natura și specificul lor, arii de probleme sociale acionează astăzi ca „provocări” din ce în ce mai presante la adresa personalului didactic de specialitate. Astfel, introducerea în învățământul preuniversitar a unor noi discipline sau „materii” de studii interdisciplinare, ridică probleme „inedite” atât în fața cadrelor didactice, cât și a instituțiilor de formare a lor. Prima între acestea ar fi cea referitoare la necesitatea „înnoirii” pregătirii științifice, de specialitate, a personalului didactic, concomitent cu identificarea și introducerea în procesele de formare a personalului a unor noi forme și modalități de pregătire didactică și metodică, teoretică și practică. Este vorba de pregătirea cadrelor didactice pentru

tratarea didactică a unor noi conținuturi științifice, multi și interdisciplinare. Spre exemplu: tema/domeniul/ „dezvoltare/subdezvoltare”, care reclamă în primul rând pregătire adecvată pentru descifrarea relațiilor condiționale, cauzele dintre fenomenele economice, politice și sociale (dependențele economice, politice, culturale, spirituale etc., avuția sau sărăcia, foamea, analfabetismul etc.) În al doilea rând, abilități și competențe specifice pentru tratarea didactică a dimensiunilor istorice ale acestor realități și, nu în ultimul rând, pentru evaluarea corectă a proceselor predării și învățării acestor teme, inclusiv a beneficiilor ce pot fi obținute urmând aceste căi de învățământ și educație. În cazul în care asemenea cursuri speciale nu sunt introduse în învățământ, iar problemele și temele de acest tip nu pot fi ocolite, este necesar ca personalul didactic să abordeze aceste probleme din perspective teoretice și metodologice mai largi și să adopte metode adecvate de predare care să reunească substanța lor în complexe multi și interdisciplinare (istorico – economico – sociologice – psihologice - politologice etc.), ca bază pentru explicarea genezei, evoluției, situației actuale, ca și a perspectivelor dezvoltării unora sau altora din domeniile (sau pile) componente ale vieții sociale și umane.

Student: Ce presupune realizarea unui asemenea obiectiv?

Profesor: Realizarea unui asemenea obiectiv presupune elaborarea unor obiective comprehensive, generale sau parțiale ale unor asemenea cursuri, care, din păcate, n-au fost suficient de consistente definite până în prezent. O astfel de perspectivă implică eforturi pentru depășirea caracterului îngust, disciplinar al conținutului învățării și a caracterului preponderent „științific”, informațional al procesului didactic. Toate acestea presupun noi premise ale învățământului, în general, ale celui socio-umanist, în special. Între acestea ar putea fi situate:

• obiectivele educației și învățării nu mai trebuie să fie centrate pe „devorarea” cunoașterii altora, ci pe formarea capacității de înțelegere de

către cei educați a propriei lor situații de viață și de tratare a ei ca o problemă ce trebuie să fie rezolvată; • învățarea nu mai trebuie să fie doar programarea de „probleme” ci „înțelegerea” și soluționarea de probleme; • deci, nu simplă „bifare” de răspunsuri, ci punere (ridicare) de probleme, atât de către cadrele didactice cât și de către elevi; • inițierea și predarea unor noi tipuri de cursuri – problematice, practice și controversale orientate, în care, prin reconsiderarea critică a curriculum-ului, actualele discipline de studiu să fie rearanjate, în concordanță cu obiectivele anterior formulate, potrivit modelului interrelațiilor și conexiunilor dintre ele, în procesul de învățământ.

Student: Mediul, energia, munca, viața urbană, guvernarea, alienarea economică, politică și socială își găsesc locul în configurația tradițională a școlii?

Profesor: Arit și probleme sociale cum sunt: mediul, energia, munca, viața urbană, guvernarea, alienarea economică, politică și socială etc., etc. nu pot „întra” în configurația tradițională a școlii, bazate pe „discipline”. Ele țin simultan de mai multe specialități și specializări științifice și de învățământ. Sigur, ușor de vorbit despre necesitatea organizării învățării pe baze interdisciplinare, însă greu de „făcut” în contextul organizării școlare tradiționale, îndelung și adânc înfruptă în practica didactică și educațională. Aceasta nu înseamnă că nu este necesar și posibil a lua în considerare cultivarea reflecției teoretice și realizarea investigațiilor științifice necesare pentru elaborarea unor noi modele de formare interdisciplinară a cadrelor didactice, din perspectiva obligațiilor ce le revin de a se ocupa de relațiile dintre teorie și practică, știință și societate, cercetare științifică și învățământ etc, în care, elementele comune ale problemelor sociale, ca arie comună de predare și învățare sunt: • contribuțiile disciplinare și modelele de predare să fie centrate pe teme individualizate, care urmează a fi tratate și explicate prin intermediul analizelor istorice și structurale din perspectiva disciplinelor multiple implicate în abordarea și tratarea lor; • această centrare tematică să fie realizată din perspectiva actualelor exigențe ale practicii profesionale, educaționale,

actualitate și de perspectivă; • depășirea modalităților tradiționale de predare, orientate spre disciplinele de studii disciplinare și spre domenii specializate, și centrarea lor pe ariile propriu-zise de învățare, pe problemele sociale actuale și formarea capacității de „stăpânire” a situațiilor; • realizarea unor astfel de proiecte nu doar ca proiecte adiționale la cursurile și activitățile didactice tradiționale, ci ca o modalitate de încorporare a unităților de informație juxtapuse și dispersate într-un proiect în care studiul de bază și studiile specializate se integrează într-un „proiect-produs orientat”. Realitatea este că, până în prezent, aceste tipuri de proiecte sunt mai mult „de dori” și se pare că ele supraestimează dispoziția participanților potențiali la inovație, în eforturile de a le elabora efectiv și apoi de a le valorifica în practica educațională. Însă, apariția lor „la orizont” constituie un indicator obiectiv cu privire la actualitatea și necesitatea luării lor în considerare și la centrarea eforturilor conjugate spre eliberarea învățământului și a învățării de tradiționalul „tipare înguste”, disciplinare, ale predării și învățării, concomitent cu recunoașterea necesității incorporării în practica didactică, școlară și extrașcolară, a perspectivelor interdisciplinare, pe întregul parcurs al acesteia - de la concepție proiectare, realizare, până la evaluare și valorificare a rezultatelor sale.

UNIVERSITATEA SPIRU HARET LA EXPOZIȚIA GENERALĂ DE LA SHARJAH 2011

(Urmare din pag.1)

Contacte, întâlniri și propuneri de colaborare. În Emiratele Arabe Unite, nicio întâlnire, contact cu potențialii parteneri nu se stabilește decât prin intermediul unei persoane sau agent cunoscut în țară sau în lumea arabă. Având în vedere acest lucru, organizatorii au contactat o firmă de consultanță și servicii din EAU, SS General Trading, condusă de dr. Majid Tujar, cunoscutor al limbii române, datorită faptului că și-a efectuat studiile în România. Reprezentantul Universității *Spiru Haret* a solicitat domnului. Majid să i se înlesnească vizite la universități din EAU. Am fost vizitate două universități, una din Sharjah, Universitatea *Khalifa* – una dintre cele mai mari și importante din țară, cu un număr de peste 20.000 studenți, și Universitatea *Jazeera* din Dubai, o universitate nouă, cu numai 2000 studenți, dar modernă și ambițioasă, cu planuri mari de dezvoltare.

La Universitatea *Khalifa*, s-au purtat discuții cu prof. Mohammed Ismail Elnaggar, directorul (echivalentul rectorului) Universității

și al Centrului de Cercetări, cu dr. Khaled Ali Mubarak, șeful Catedrei de Ingineria Comunicațiilor, și conf. dr. Ali Dawood, coordonator al Departamentului de Dezvoltare și Pregătirea Personalului. Gazdele s-au arătat interesate de schimburi de experiență, de studenți, programe comune de cercetare.

La Universitatea *Jazeera*, reprezentantul USH a fost primit de dr. Mohamed Ghars El-Din, vice-președinte, și dr. Khalid Ali Eraky, Director Resurse Umane. După un schimb reciproc de informații legate de specializarile asigurate de cele două universități, dr. Mohamed Ghars El-Din și-a exprimat interesul în dezvoltarea de proiecte comune și în vizitarea Universității *Spiru Haret* pentru schimb de experiență și stabilirea unei colaborări de lungă durată.

De asemenea, au fost purtate discuții cu Wajid Ghanem Bani Hashem, director din cadrul Camerei de Comerț Dubai, care a susținut ideea atragerii de către Universitatea *Spiru Haret* a studenților arabi și a dat sfaturi legate de moduri de promovare eficiente în EAU (reclame în ziare și la TV) în această perioadă, cu o lună

Centru se datorează inițiativei și colaborării Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri cu Centrul Român pentru Promovarea Comerțului și Investițiilor Străine, cu Patronatul Român din Industria Electronică, Electrotehnică, Tehnologiei Informațiilor și Comunicații (APREL), ANEIR, Asociația producătorilor de Mobilă din România, care au organizat pavilionul românesc, cu caracter permanent, de promovare a ofertei de export a 30 de firme și instituții din România, din cele mai diverse domenii, printre care servicii din domeniul învățământului superior – acestea din urmă fiind considerate produse ale creativității românești demne de a fi promovate și în străinătate.

Particularitățile pieței din lumea arabă – protocolară, ceremonioasă, bazată exclusiv pe contactul direct, pe cultivarea relațiilor personale, pe promovare de lungă durată înainte de concretizare – au impus necesitatea înființării unui pavilion permanent, gândit deocamdată pentru o perioadă de trei ani, decât participări ocazionale, care s-au dovedit, în timp, inefficiente.

Relațiile cu lumea arabă au cunoscut un declin major, după 1989, iar, în prezent, se fac mari eforturi pentru recucerirea și repătrunderea pe această piață. Stabilirea contactelor pe Internet nu este o variantă credibilă aici, nici măcar pentru a stabili dinainte întâlniri la fața locului!

Centrul Expozițional de la Sharjah a fost înființat în 1977 și, de atunci, este un punct de referință în industria expozițiilor internaționale și a comerțului internațional. Prezența României în cadrul acestui

Conferința Anuală a Asociației Universităților Europene - EUA

Dezvoltarea talentului depinde de investițiile în universități și autonomie universitară

(Urmare din pag.1)

Tema conferinței – dezvoltarea talentelor – a tratat unul dintre rolurile fundamentale ale universităților într-un mediu complex, în continuă schimbare. În Europa, succesul societății bazate pe cunoaștere depinde mult de capacitatea universităților de a promova cunoașterea și inovația, printr-o pregătire temeinică a viitoarei forțe de muncă. Ne aflăm în fața provocării de a converti învățământul superior și cercetarea la nivel european într-o destinație atractivă pentru cei mai buni studenți și cercetători de pretutindeni.

Una dintre cele mai importante evoluții recente este cea a studiilor doctorale în cadrul universităților. Stabilirea unor programe doctorale și școli doctorale structurate a devenit deja o tendință în Europa. Alte schimbări au inclus parteneriate îmbunătățite între universitate și sectorul industrial, precum și internaționalizarea rapidă a universităților.

În același timp, universitățile se confruntă cu o serie de obstacole în dezvoltarea talentului din cauza unei competiții crescânde de a-i atrage și reține pe cei mai buni cercetători și studenți. În condițiile când EU își pregătește prioritățile și bugetele pentru următoarea perioadă financiară (2014-2020), conferința a examinat elementele pe care se bazează strategiile de succes pentru dezvoltarea talentului și vor determina contribuția universităților la agenda UE 2020 pentru o „Creștere inteligentă, sustenabilă și inclusivă”.

Participanții au discutat modulurile diferite de includere a cercetării de la nivelurile de licență

următoarele probleme: prioritățile EUA pentru următorul deceniu, modalitățile de atragere a cercetătorilor talentați, familiarizarea cu cele mai bune practici privind dezvoltarea traseelor profesionale ale tinerilor cercetători, analiza provocării de a pune în balanță dezvoltarea talentului și obligația de a asigura oportunități educaționale pentru tinerii europeni, schimb de idei privind consolidarea relațiilor de colaborare transfrontalieră cu privire la managementul calității și conținutul programelor din Ciclu III Bologna, abordări moderne pentru atragerea și păstrarea talentelor de pretutindeni.

Una dintre cele mai importante evoluții recente este cea a studiilor doctorale în cadrul universităților. Stabilirea unor programe doctorale și școli doctorale structurate a devenit deja o tendință în Europa. Alte schimbări au inclus parteneriate îmbunătățite între universitate și sectorul industrial, precum și internaționalizarea rapidă a universităților.

În același timp, universitățile se confruntă cu o serie de obstacole în dezvoltarea talentului din cauza unei competiții crescânde de a-i atrage și reține pe cei mai buni cercetători și studenți. În condițiile când EU își pregătește prioritățile și bugetele pentru următoarea perioadă financiară (2014-2020), conferința a examinat elementele pe care se bazează strategiile de succes pentru dezvoltarea talentului și vor determina contribuția universităților la agenda UE 2020 pentru o „Creștere inteligentă, sustenabilă și inclusivă”.

Participanții au discutat modulurile diferite de includere a cercetării de la nivelurile de licență

în sus (master, doctorat) și au subliniat cum modul de a-i atrage pe studenți (nivel licență) în cercetare îmbunătățește experiența lor educațională generală și le crește interesul în cariere de cercetare. De asemenea, au analizat metode diferite de a crea locuri de muncă și structuri pentru cercetătorii tineri. În calitate de angajatori, chiar universitățile joacă un rol crucial în dezvoltarea talentului. Liderii universitari au căzut de acord, de exemplu, asupra faptului că ei trebuie să îmbunătățească sprijinul cercetătorilor tineri în procesul de redactare a primei propuneri de lucrare, sau prin dezvoltarea de abilități transversale; să ofere o recrutare clară și proceduri de ieșire din program; să facă mai multe pentru a reține personalul, printr-un set de beneficii instituționale, cum ar fi grile mai bune de pensionare, sprijin pentru mobilitate internațională și salarii relevante. De asemenea, ei vor trebui să sprijine recrutarea internațională. Rectorii (președinții), vice-cancelarii universitari vor trebui să se concentreze și să se ocupe mai îndepărtate de generația viitoare a liderilor universitari.

În discursul său de încheiere, președintele EUA, prof. Jean-Marc Rapp, a abordat unele dintre condițiile-cădru esențiale în a ajuta universitățile să dezvolte și să încurajeze talentul. „Universitățile europene lucrează din greu pentru a furniza medii de cercetare inovatoare și de pregătire pentru a ajuta la rezolvarea problemelor globale. EUA a subliniat că universitățile au nevoie de o combinație echilibrată și corectă de instrumente și finanțare, la nivel european, național și

regional, care va veni în întâmpinarea eforturilor acestora”. El a mai subliniat că universitățile au nevoie de spațiu pentru a-și conduce și dezvolta diverse misiuni.

„Micro-managementul sau supra-reglementarea (apar ambele în sistemele noastre), sunt dușmanii inovației și eficienței, în timp ce autonomia crescândă permite universităților să-și exploateze potențialul și să atingă performanțe superioare. Universitățile autonome sunt mai capabile să atragă fonduri suplimentare. Suntem îngrijorați că actualele reduceri bugetare vor însemna un mai mare micro-management”.

Prof. Rapp i-a reamintit președintelui Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, care a participat și a ținut un discurs în cadrul conferinței, despre importanța creșterii investițiilor publice în învățământul superior și cercetare. „Acum doi ani, ne-ați spus că investițiile mărite în

învățământul superior și cercetare vor ajuta Europa să iasă din recesiune mai repede și cu efecte mai mici”. „Acest mesaj este foarte relevant în ziua de astăzi”, a spus

el, menționând despre reducerile făcute în multe țări europene.

În discursul său, președintele Barroso a subliniat că Europa trebuie să aprecieze talentul și să folosească studiile superioare și abilitățile pentru a trece de obstacolele care-i stau în cale. Pe lângă o consolidare fiscală în UE „el a evidențiat necesitatea unei „abordări fiscale inteligente, care să susțină educația, cercetarea și inovația ca domenii în care investiția merită făcută”. Pentru a marca aniversarea a 10 ani pentru EUA, Jose Manuel Barroso a mai discutat și despre rolul cheie pe care EUA l-a jucat în învățământul superior european. „Opinia dumnea-voastră în modelarea reformelor și motivarea de a le vedea îndeplinite vor fi hotărâtoare pentru următorii 10 ani”, a adăugat el.

FACULTATEA DE ARTE – MUZICĂ

Eveniment

IN MEMORIAM:

PROF. UNIV. DR. D.H.C. VICTOR GIULEANU

– concurs de solfegiu, ediția I, București, 29 aprilie 2011–

Cine iubește și studiază muzica își deschide sufletul spre una din cele mai înalte și sublime arte.
Victor Giuleanu (1914-2006)

Lector univ. dr. Ion Oltețeanu, cu sprijinul șefului de catedră conf. univ. dr. Sorin Lerescu, dar și al decanului prof. univ. dr. Petru Stoianov, a propus tuturor studenților de la specializarea *Muzică* a Facultății de Arte a Universității *Spiru Haret* să participe la un concurs de solfegiu, coordonat de Cercul studențesc de *Teoria analitică a muzicii*. Concursul este dedicat celui ce a fost erudit muzician și distins pedagog, om de aleasă cultură, de o rară finețe și noblete spirituală, unul dintre cei mai cutezători rectori din istoria învățământului muzical superior românesc, muzicianul a cărui operă s-a impus cu pregnanță în fizionomia artei românești, ca un impresionant act de cultură, demnitate și patriotism. Numele profesorului dr. Docent Honoris Causa Victor Giuleanu a rămas nu numai în cartea de aur a pedagogiei muzicale românești, dar și în inimile celor care l-au cunoscut: colegi, discipoli, studenți...

În ultimul deceniu și jumătate al vieții sale, prof. univ. dr. Victor Giuleanu și-a dedicat viața și întreaga activitate prodigioasă Facultății de Muzică a Universității *Spiru Haret*, fiind fondatorul și primul decan al acesteia. Ca exponent de frunte al vieții muzicale și culturale românești, prof. univ. dr. Victor Giuleanu a reprezentat un simbol al revigorării artei muzicale și al impunerii Facultății de Muzică a Universității *Spiru Haret* în circuitul național de valori, ținând pe mai departe orizontul recunoașterii și al legitimării europene.

Studenții Facultății de Arte/ Catedra de Muzică a Universității *Spiru Haret* învață încă din manualele prof. univ. dr. Victor Giuleanu, editate de către Editura Fundației *România de Măine*, precum: Giuleanu Victor și Iusceanu Victor – *Curs de teoria muzicii însoțit de solfegiu aplicative*, București 2000” (numit vol.I), Giuleanu Victor - *Teoria muzicii - curs însoțit de solfegiu aplicative*, București 2004 (numit vol. II); Chirescu Ioan și Giuleanu Victor - *Solfegiu*, București, 2002 (numit vol. III).

În fața acestor realizări, dat fiind prestigiul național și internațional de care s-a bucurat prof. univ. dr. Victor Giuleanu, la cinci ani de la trecerea în eternitate a acestuia (23 decembrie 2006), Catedra de Muzică a Facultății de Arte a Universității *Spiru Haret* a propus ca, din acest an, *Concursul de Solfegiu*, coordonat de Cercul studențesc de *Teoria analitică a muzicii* să poarte numele marelui pedagog care a fondat Facultatea de Muzică a Universității *Spiru Haret*.

Victor Giuleanu s-a impus printr-o impresionantă activitate de cercetare și de relevare a fenomenului muzical, privit și analizat prin prisma sintaxei, semioticii și semiologiei muzicale contemporane, ca manifestare a evoluției gândirii și sensibilității artistice universale. 20 de volume publicate, al 21-lea în manuscris, lucrări de referință în teoria superioară a muzicii, ca: „Principii fundamentale în teoria muzicii” (1975), „Melodia bizantină” (1982), „Tratat de teoria superioară a muzicii” (1986), „Ritmul muzical” (3 volume, 1968, 1969, 1990) și alte numeroase studii și articole apărute în țară și în străinătate, comunicări științifice și conferințe ținute la diferite congrese și reuniuni de specialitate din București, Paris, Genova, Montreux, Dijon, Graz, Tunis, Perth, Buenos-Aires, La Plata, Bristol, Leningrad, Oregon, Tblisi, Viena, consacrate fenomenului muzical din punctul de vedere al teoriei muzicale, al elementelor sale componente și al pedagogiei muzicale. Primite cu un elevat interes, lucrările lui Victor Giuleanu au devenit referențiale, veritabile instrumente de lucru, indispensabile oricărui muzician - student, profesor sau meloman de rând - care se apropie de lumea mirifică a artei sunetelor.

La sediul Facultății de Arte a Universității *Spiru Haret* din București, respectiv la Palatul Sporturilor și Culturii din Parcul Tineretului, sâmbătă 30 aprilie 2011, la ora 10, în Sala P 13, a avut loc Sesiunea anuală de comunicări științifice a studenților și masteranzilor de la Catedra de Muzică, având ca subiect de cercetare tema: *Perspective ale modernității în creație, interpretare și educația muzicală*.

Bucurându-se de deosebitele condiții organizatorice create de către conf. univ. dr. Sorin Lerescu, șef de Catedră, și lector univ. dr. Otilia Pop-Miculi, dar și de susținerea prof. univ. dr. Pentru Stoianov – decanul Facultății de Arte, Sesiunea anuală de comunicări științifice a studenților și masteranzilor a avut două secțiuni una dedicată studenților și alta masteranzilor.

După cuvântul de deschidere al prof. univ. dr. Pentru Stoianov și al conf. univ. dr. Sorin Lerescu, în cadrul Secțiunii pentru studenți, moderată de conf. univ. dr. Georgeta Pinghiraec, au fost prezentate lucrări de cercetare dintre care enumerăm: „Tradiție și înnoire în miniatura vocală românească. Alfred Alexandrescu – Doru Popovici” de Florentina Barbu-Ciovsădă, Radu Rodideal (student în I, zi), coordonator științific conf. univ. dr. Georgeta Pinghiraec; „Configurația standard în abordarea stilului jazz-swing, pentru ansamblul de big-band” de Marian Georgescu (student an I, zi), coordonator științific lector. univ. dr. Crintu Popescu; „Opera clasică în montarea modernă între kitsch și inovative” de Anna Mihaela Mihailide (studentă an I), coordonator științific conf. univ. Cornelia Angelescu; „Elemente specifice în cultul religioas catolic” de Cristina

Gabriela Dobrescu (studentă an II zi), coordonator științific lector. univ. dr. Crintu Popescu; „George Enescu, compozitor, interpret și pedagog. 130 de ani de la naștere” de Adrian Mareș (student an II, zi), coordonator științific lector. univ. dr. Ion Oltețeanu; „Franz Liszt – 200” de Isabelle Lucia Cristina (studentă an II zi), coordonator științific lector. univ. dr. Dorina Arsenescu; „Sunetele și emoția” de Cristina Comerzan (studentă an II FR), coordonator științific conf. univ. dr. Maia Ciobanu; „Eficiența utilizării resurselor materiale și a metodologiei active la practica pedagogică. Aspecte ale parteneriatului student/profesor-montor/elevi în lecțiile finale la clasele a V-a și a VII-a. Prezentare audio-vizuală” de Florentina

Ilie, Izabela Tomiță, Mario Andreano, Alin Langă (studenți an III zi), coordonator științific asist. univ. dr. Cătălina Moisescu. „Muzica jocurilor din Scomicești, jud. Olt” de Alin Langă (student an III zi), coordonator științific lector univ. dr. Otilia Pop-Miculi; „Drăgaica – ritual de recoltare cu structură muzicală complexă” de Ciprian Mahulea (student an III zi), coordonator științific lector univ. dr. Otilia Pop-Miculi.

Secțiunea pentru masteranzi a fost coordonată de către prof. univ. dr. Gabriela Munteanu și a cuprins prezentarea următoarelor lucrări științifice: „Aspecte ale interacțiunii mijloacelor didactice specifice ariei curriculare Arte – clasa a VIII-a. Anteproiect pentru tema

„Receptarea muzicii de către elevi” ” de Elisabeta Anda Szekers-Moldovan (masterand an I), coordonator științific prof. univ. dr. Gabriela Munteanu; „Modernitatea discursului muzical abordată de George Enescu în creația de lied” de Maricica Popa-Cambrea (masterand an I), coordonator științific conf. univ. dr. Georgeta Pinghiraec; „Mediul ambiental muzical al elevilor din sectorul rural. Ancheta chestionar în 11 sate din jud. Vaslui: Căzănești, Cioatele, Cotic, Drăgești, Glodeni, Huc, Parpanița, Silișteia, Sofronești, Valea Mare Poiana, Vișoara” de Maricica Atânașoi-Stratan (masterand anul II), coordonator științific prof. univ. dr. Gabriela Munteanu; „Franz Liszt în educația muzicală a pianistilor începători. Anteproiect de implementare a creației lisztiene în învățământul obligatoriu” de Georgiana David (masterand an II), coordonator științific prof. univ. dr. Gabriela Munteanu.

După binemeritatele aplauze de final, studenții și masteranzii participanți au mulțumit cadrelor didactice coordonatoare, dovedind astfel recunoaștere și respect celor care au oferit din timpul și știința lor spre împlinirea unor înalte valențe ale cercetării științifice din domeniul muzical.

Mulțumim și noi pentru asiduitatea cu care organizează astfel de evenimente și se implică științific și creator Catedra de Muzică din cadrul Facultății de Arte a Universității *Spiru Haret* în dezvoltarea unor potențiale filioane ce ne conduc spre viitor, spre filonul de aur al pedagogiei muzicale românești.

Acorduri măiestre de pian cu Veronique Thual-Chauvel

De cum s-a anunțat recitalul de pian al profesoarei și pianistei franceze Veronique Thual-Chauvel am devenit din ce în ce mai curios de a întâlni un om care, împreună cu familia sa, colindă prin lume și împarte bucuria actului artistic interpretativ. Pot spune că este ca o privighetoare care trece peste timp și peste spații, lăsând în urmă doar vibrația vrăjită a pianului de concert.

3 mai. La ora 15, în Sala P 13 a Palatului Sporturilor și Culturii (Sala Polivalentă), a apărut o doamnă fragilă, însoțită de cele două fiice ale sale - violoniste de excepție - și de soț, cel care conduce pe toate drumurile dintre destinațiile de concert ale familiei un modest *Logan* cumpărat acum trei ani.

Studenții și masteranzii de la Facultatea de Arte a Universității *Spiru Haret*, atât de la specializarea muzică, cât și cei de la arta actorului, au ocupat locurile din sala unde avea să aibă loc recitalul.

Amfitrionul și mediatorul acestui eveniment, lector univ. dr. Ion Oltețeanu, a luat cuvântul, prezentând câteva date necesare despre cea care avea să ne vrăjească cu interpretarea sa de excepție. Veronique Thual-Chauvel s-a născut la Josselin, în inima Breitaniei (Franța), și a început studiul pianului la 5 ani. Au urmat

studiile la Conservatorul Național din Regiunea Rennes și apoi la Ecole Normale de Musique - Paris, unde a obținut un Brevet d'Execution, orientându-se către cariera de pianist concertist. După 1988 a efectuat turnee în: Germania, Franța, Ungaria, Polonia, Serbia-Munteenegru, Slovacia, Slovenia, Elveția și, în ultimii ani, România. În anul 2008 a realizat un Master Class la Liceul de Artă din Târgu Jiu. Desoeri, alături de ea urcă pe scenă cele două fiice ale sale, care studiază vioara, ele făcând parte și din **Orchestra Internațională a tinerilor, din Sion – Elveția**. A înregistrat mai multe CD-uri cu muzică de Bach, Haydn, Brahms, Debussy - în anul 1999; Bach, Schubert, Mendelssohn - în anul 2000; Mozart, Scarlatti, Beethoven, Brahms, Debussy - în 2006.

Recitalul a început și o atmosferă diafană a coborât peste noi, spectatori, cu toții urmărind ca vrăjiți interpretarea magistrală a pianistei franceze. La final, aplauzele au răsunat îndelung în sala P13, iar un buchet mare de trandafiri galbeni au poposit în mâinile ce au mângâiat clapele pianului într-un mod atât de strălucit.

În semn de mulțumire, din partea catedrei de muzică, prof. univ. dr. Petru Stoianov a scris

în Cartea de Onoare a familiei, iar prof. univ. dr. Georgeta Ștefănescu Barnea și lector univ. dr. Ion Oltețeanu au dăruit cărți de muzică, pe lângă mulțumiri și gânduri bune. Cei patru membri ai familiei Chauvel ne-au oferit în dar CD-ul cu muzică de Mozart, Scarlatti, Beethoven, Brahms, Debussy – apărut în anul 2006 cu sprijinul școlilor de muzică din Pays Fisel și Pays du Roi Morvan. Această apariție discografică poartă mențiunea Consiliului de Administrație al Școlii de Muzică din Pays Fisel: „Școala de Muzică din Pays Fisel este fericită să contribuie la apariția acestei a treia înregistrare pe CD a Véronique Thual-Chauvel. Prin competență și talent, ea a contribuit activ la dezvoltarea școlii, după înființarea acesteia. Bravo, pentru această bucurie muzicală pe care ea ne-o oferă!”

După acest eveniment, derulat în cadrul programului „Interferențe culturale” al Catedrei de Muzică - Facultatea de Arte din cadrul Universității *Spiru Haret*, reiese un aspect de mult uitat de români: normalitatea! De ce? Pentru că pianista și profesoara *Veronique Thual Chauvel poate oferi o alternativă la situația învățământului românesc: simplitate, acțiune reală și mult suflet*.

Menționez faptul că programul „Interferențe Culturale” a început cu recitalurile pianistului italian Luciano Lanfranchi (de 25 ani director artistic al Concursului Internațional „*Rovere D'oro - San Bartolomeo*” - Italia), care au avut loc la București, pe 21 aprilie 2011, și Rămnicu Vâlcea, 22 aprilie 2011, și care a răspuns invitației aceluiași lect. univ. dr. Ion Oltețeanu, căruia îi mulțumim încă o dată pentru aceste minunate recitaluri. Acest program va continua cu Concursul de critică muzicală „*Cella Delavrancea*”, aflat la prima ediție, la Rămnicu Vâlcea, 14-16 mai 2011, organizat de lect. univ. dr. Dorina Arsenescu de la Catedra de Muzică a Facultății de Arte din cadrul Universității *Spiru Haret*.

Grupaj realizat de lector univ. dr. George GRIGORE
Cancelarul Facultății de Arte

(Urmare din nr. 531)

B. Degradarea comportamentului sexual

De-a lungul timpului, în domeniul procreației și al relațiilor sociale s-au proliferat un șir întreg de anomalii sexuale, care, dacă nu sunt atent monitorizate și contracarate, pot pune în pericol instituția familiei, ducând chiar la disoluții sociale. Desigur, asemenea deviațiuni sexuale s-au manifestat din todeauna, fiind sancționate sau, în unele cazuri, acceptate tacit de către societate. În ultimele decenii, în condițiile deteriorării puternice a principiilor morale, fenomene precum prostituția, feminină sau chiar masculină, incestul, homosexualitatea, pedofilia, transexualitatea etc. se manifestă tot mai deschis, uneori fiind chiar încurajate, având însă multiple implicații asupra echilibrului societății și sănătății morale a acesteia.

Prostituția constituie, în întreaga lume, un factor de imoralitate, care conduce la degradarea ființei umane, poate chiar la eșecul civilizației. Considerată una dintre cele mai vechi și mai mănoase meserii din lume, prostituția este, în prezent, de regulă, interzisă, în multe cazuri fiind, însă, acceptată tacit sau chiar legalizată. Desigur, forma cea mai practică a prostituției rămâne cea *feminină*, nu rare fiind, însă, cazurile de prostituție *masculină*. Vrem să credem, însă, că nicio femeie din lume nu vede prostituția ca o posibilă carieră, cele mai multe fiind silite să intre în prostituție. Obiectul muncii, respectiv viitoarele prostituate, se recrutează, de regulă, din rândul fetelor tinere provenite din familii sărace, femei divorțate, mame singure, narcomane, alcoolice, uneori chiar femei casnice ai căror soți nu lucrează, gonindu-le de acasă ca să câștige. În dorința de a scăpa de sărăcie, de violență și de lipsă de perspective, femeile în cauză sfârșesc prin a spera într-un eventual câștig și a încerca, astfel, să evadeze din mocirla în care au intrat. Din păcate, asistăm în prezent, uneori cu pasivitate, la fenomenul de *prostituție juvenilă*, mulți dintre copiii străzii constituind „materie primă” pentru pedofili.

În România, prostituția este cunoscută de multă vreme, chiar dacă, cu puține excepții, femeia nu a avut de-a lungul timpului libertate totală, iar regimul comunist, prin rigorile sale, impunea o anumită morală. După decembrie 1989, prostituția a ieșit din relativul ei anonimat, cunoscând o anumită expansiune. În acești 20 ani de democrație prost înțeleasă, a apărut o adevărată industrie a sexului. Mai mult, în România au pătruns rețele internaționale ale traficului de carne vie, care, sub diferite motivații „nevinovate”, recrutează prostituate pentru o serie de țări din Europa. Deși în această perioadă au fost întreprinse unele măsuri legislative și instituționale de stopare a prostituției, aceasta s-a extins și în țara noastră, poate și datorită eficacității reduse a monitorizării și controlului în acest domeniu. Poate nu prostituția ca atare este problema cea mai delicată, ci toate celelalte aspecte sociale asociate cu aceasta: violența, agresiunea, exploatarea economică și sexuală, răspândirea bolilor aferente prostituției, toate acestea constituind, cu adevărat, probleme ale societății românești.

Cauzele prostituției sunt aceleași în lume, în Europa și în România. Poate, la treburile inventariate în Europa, trebuie adăugați unii factori specifici României, precum: nivelul scăzut al veniturilor, condițiile grele de muncă, șomajul în continuă creștere, climatul educațional deficitar, lipsa de supraveghere, abandonul școlar, anturajul etc., un factor important constituindu-l, însă, apariția și proliferarea a tot mai mulți proxeneți și „codoiși”.

Homosexualitatea este o orientare sexuală caracterizată de atracția estetică, romantică sau sexuală, către cineva de același sex, perversiune ce a fost deseori admisă sau chiar cultivată de către societate. Termenul *homosexual* se referă la ambele sexe. Bărbații și femeile homosexuale formează un grup mult mai larg al populației decât ne imaginăm în realitate. Dimensiunea acestui grup este destul de dificil de măsurat, în condițiile în care actual în sine se desfășoară clandestin sau foarte discret. O serie de estimări statistice susțin că 10% din populația globului practică acte homosexuale, existând studii și materiale care arată că aproximativ 15-20% din populația umană a avut sau are un comportament homosexual. Alte statistici consideră că, în lume, raportul homosexualității față de întreaga populație este de 1/30.000. Dacă avem în vedere modul de identificare, fenomenul îmbracă multe forme. Dacă cei mai mulți dintre homosexuali preferă să rămână în anonim, alții fac tot posibilul să iasă în evidență prin exagerarea comportamentului lor. Dacă în Olanda, Germania sau Franța nu se mai consideră de mult

că homosexualitatea ar fi ceva normal, în țările din estul Europei aceasta este încă privită ca un fenomen cu totul anormal, dăunător individului și societății. Deși, în România, homosexualitatea a fost legalizată în anul 2001, societatea o consideră în continuare ca fiind un subiect incomod, biserica ortodoxă intervenind de nenumărate ori în defavoarea homosexualității. Chiar dacă cei mai mulți consideră că homosexualitatea nu este o boală, nu este o maladie genetică, sunt și voci care continuă să susțină că aceasta este o deviație comportamentală.

Lesbianismul este o formă specifică a homosexualității, ce se manifestă ca o atracție dintre două femei. Se pare că lesbianismul este mai acceptat în societate decât homosexualitatea masculină, existând anumite diferențe între comporta-mentul homosexualilor și cel al lesbienelor. Astfel, de regulă, lesbienele sunt mai fidele ca parteneri de sex, ele nefiind suspectate și de pedofilie. Nu vom insista asupra frecvenței acestui fenomen în Europa și în România, atrăgând doar atenția asupra implicațiilor sale sociale, a echilibrului și mediului existențial al omului.

Transexualitatea, confundată deseori cu homosexualitatea sau travestismul, este ideea unei persoane că aparține sexului opus. Percepția diferită despre propriul corp nu este de natură organică, ci o problemă strict psihologică, fiind evident faptul că atunci când un individ, care are un aspect fizic și o funcționare normală, crede că trupul său trebuie schimbat, alfel spus că aparține genetic sexului opus, ne aflăm în fața unei probleme psihologice destul de delicate. Există studii în domeniu care apreciază că un asemenea fenomen este mult mai de ampoloare decât s-ar crede și că acesta cunoaște o dinamică îngrijorătoare. Și fenomenul transexualității este privit de către societate în mod diferit, de la țară la țară, de la o colectivitate la alta.

DEGRADAREA RELAȚIILOR INTERUMANE – FENOMEN COMPLEX AL LUMII CONTEMPORANE

Prof. univ. dr. Gheorghe PISTOL

C. Drogarea ființei umane

O mare păcoste ce macină societatea contemporană o constituie drogarea ființei umane, sub diferitele ei forme: consumul de droguri, tabagismul și alcoolismul.

Consumul de droguri este un fenomen agresiv ce însoțește modelul actual de civilizație, fenomen ce are menirea de a modifica radical comportamentul omului și de a-l incita spre acțiuni antisociale, sub diferite forme: infracțiuni, accidente de circulație, accidente de muncă etc. Fenomenul este cu atât mai periculos și de o gravitate de neimaginat dacă avem în vedere două aspecte: (i) traficul și consumul de droguri s-a generalizat aproape în toată lumea și (ii)principalii consumatori de droguri sunt tinerii. Referindu-ne la tinerii dependenți de consumul de droguri vom aminti aici faptul că din rândul acestora vor deveni în scurt timp delincvenți de drept comun, în condițiile în care pentru a obține bani pentru procurarea drogurilor, pe lângă furtul banilor din casa părinților și vânzarea bunurilor de valoare de la domiciliu, mulți recurgând la spargerea autoturismelor sau a locuințelor, inclusiv ale apropiaților și cunoscuților.

Deși nu era cunoscută ca fiind o piață „serioasă” de desfacere și consum, România a cunoscut în ultimii ani o „efervescență” nedorită în ceea ce privește traficul de droguri, media de vârstă a consumatorilor scăzând în această perioadă la circa 15 ani. În aceste condiții, la grilele cotidiene ale omului, se mai adaugă una, orice părinte responsabil temându-se ca „odrasla” va fi tentată de consumul de droguri și, mai ales, să devină dependentă de acestea. Studiile realizate de instituțiile guvernamentale sau neguvernamentale din țara noastră demonstrează că numărul consumatorilor de droguri, licite, dar, mai ales, ilicite, a crescut an de an, chiar dacă s-au întreprins o serie de măsuri legislative în domeniu. Cei mai mulți astfel de consumatori sunt tineri și foarte tineri, de ambele sexe, tineri care trec repede de la consumul de droguri ușoare – canabis, marijuana – la consumul de droguri tari – heroină și drogurile de sinteză, înscrinduri-se astfel în categoria consumatorilor „grei”. Chiar dacă un asemenea consum este în România scăzut față de media europeană, tendința de creștere a acestuia trebuie să se constituie într-un semnal de alarmă serios pentru cei responsabili. Aceasta, cu atât mai mult cu cât, deși nu este o țară catalogată ca o consumatoare serioasă de droguri, traficul de droguri pe teritoriiul României devine de-a dreptul îngrijorător.

Tabagismul este considerat o toxicomanie, o drogare licită, o maladie cu atributele unei epidemii grave, într-o continuă extindere, cu aprobarea tacită a factorilor de răspundere din toate statele, indiferent de gradul lor de civilizație și cultură.

În întreaga lume, există cca. 1,2 miliarde de fumători, adică o treime din populația adultă, care consumă zilnic aproximativ șase miliarde de țigarete, tot mai multe fiind persoanele care se consideră moderne dacă fumează. Pe plan mondial, se produc peste șase milioane tone de tutun, din care jumătate se fabrică în China.

Datele statistice arată că tabagismul stă la originea unor boli foarte grave, mai ales cancer, boli cardiovasculare și boli respiratorii cronice. Ultimele date statistice arată că 35% din totalitatea cancerelor diagnosticate pe plan mondial, 85-90% din cazurile de cancer pulmonar, 40% din cazurile de hipertensiune sunt cauzate de tutun. Un studiu publicat în Marea Britanie arată că mortalitatea anuală la fumători prin cancer pulmonar este de 45 ori mai mare decât la nefumători, tabagismul provocând anual cca. 3,5 milioane de decese, respectiv un deces la fiecare opt secunde.

Considerat cândva în esență *masculin*, din păcate, consumul de tutun cuprinde în prezent și *populația feminină*, în ultimul sfert de secol crescând într-un ritm mult mai rapid numărul femeilor fumătoare, mai ales în mediul urban, diminuându-se astfel speranța de viață a acestora. La femei, consumul de tutun este mult mai dăunător, fiind asociat cu declanșarea multor boli grave, inclusiv cancer de sân, de col uterin, de stomac și de colon. Mai mult, există o strânsă legătură între fumat și fertilitate, astfel că femeile fumătoare riscă să nu mai aibă niciodată un copil. Efectele făturii sunt devastatoare și asupra fătului, ceea ce face ca atât mama fumătoare, cât și tatăl fumător să devină principalii dușmani ai propriului copil.

modifică comportamentul omului, având consecințe biologice, psihice și sociale, atât pentru băutor, cât și pentru familia sau grupul său de apartenență (violență în familie și în societate, destrămarea familiei, abandonuri, furturi, violuri, crime etc.). Alcoolul este un drog accesibil, legal și foarte frecvent folosit în societate. Cercetările în domeniu au relevat faptul că sub eticheta de alcoolism există o varietate de persoane, cu caracteristici particulare privind predispoziția genetică, caracteristici de personalitate, simptomatologia prezentată, modelele de consum, severitatea dependenței, vârsta de apariție etc, conturându-se, cel puțin, două accepțiuni ale conceptului: consumul nociv de alcool și dependență de alcool.

Desigur, alcoolul este consumat de majoritatea populației adulte, indiferent de sex, vârstă, educație, categorie socio-profesională, mediu de viață etc. Principalii consumatori de alcool rămân însă *bărbații* adulți și nu ne mai propunem să analizăm fenomenul în rândul acestora. Am vrea să scoatem în evidență însă că în ultimul sfert de veac, atât în lume, cât și în țara noastră, a crescut semnificativ numărul consumatorilor de alcool în rândul a trei categorii ale populației: *femeile, tinerii și intelectualii*. Referindu-ne la prima categorie, datele statistice demonstrează că tot mai multe femei au devenit consumatoare de alcool, din păcate multe chiar alcoolice. Această creștere semnificativă a consumului de alcool printrre *femei*, în principal intelectuale, are legătură atât cu factorul social, cât și cu modul lor de viață. Majoritatea femeilor care beau motivează consumul de alcool prin stresul ridicat la care sunt supuse, fără a ascunde însă neîmplinirile, nemulțumirile față de viața pe care o duc în familie, la locul de muncă și în societate. Cei mai mulți *copii și tineri* consumatori de alcool provin din familiile în care cel puțin un părinte este alcoolic. Desigur, și alte

variabile socio-demografice influențează frecvența cazurilor de alcoolism în rândul acestei categorii a populației (statutul ocupațional al părinților, situația familială și veniturile acestora etc.), sugestiv fiind faptul că, după unele statistici, jumătate dintre copii consumatori de alcool au părinți divorțați.

Statisticile consumului de alcool la români nu sunt din cele mai îmbucurătoare. În anul 2008, de exemplu, consumul de alcool pur pe cap de locuitor adult a fost de 11,6 litri, o cifră care plasa România pe locul opt în Europa. După alte statistici, consumul real de alcool depășește 13 litri, acest lucru însemnând că România se situează pe locul trei în rândul țărilor din Uniunea Europeană, întrecându-ne doar Luxemburg, cu 15,5 litri pe cap de locuitor adult, și Estonia, cu 14 litri. Chiar dacă avem puțini consumatori față de media europeană (cca. 50% din populația de peste 15 ani a României) aceștia „compensează” și consumă cantități considerabile de alcool. Din păcate, societatea românească nu cunoaște îndeajuns incidența reală a alcoolismului în rândul populației, iar instituțiile guvernamentale și neguvernamentale nu se implică suficient în combaterea fenomenului. Mai mult, datele publicate nu acoperă amploarea reală actuală a fenomenului în țara noastră.

D. Renunțarea la viață

Dreptul de a renunța la propria viață este o formă specifică, conștientă sau inconștientă, de conduită deviantă, autodistructivă a ființei umane. Cauzele curmării vieții sunt multiple, fiind atât de natură endogenă, ereditară (malformații congenitale, infimități), boli incurabile etc.), respectiv exogenă, socială (conflicte familiale, neîmpliniri sociale, drogare, sub diferitele ei forme etc.). Curmarea firului vieții se practică sub două forme: sinuciderea și eutanasierea.

Fenomenul de **sinucidere** a existat la toate popoarele și în toate epocile, fiind definit ca actual prin care cineva își curmă singa viață. Percepția sinuciderii a fost influențată în timp de mediul socio-cultural, dar și de abordarea temelor existențiale, precum religia, onoarea și sensul vieții. În unele lucrări de specialitate se consideră că sinuciderea este un fenomen înscris în natura ființei umane, ce trebuie privit ca un drept intim, ca o ispită, dar și ca o eliberare în anumite cazuri limită de întrerupere a firului vieții. Atitudinea față de actual sinuciderii, care în ultimă instanță este o moarte violentă, a fost privită în mod diferit în țările lumii și în diferite perioade istorice. Teologia creștină, dar și

islamismul, iudaismul, budismul și hinduismul consideră sinuciderea ca fiind un păcat de moarte și interzisă astfel de autoritatea divină. În antichitate, multe popoare războinice considerau că sinuciderea este însă un act de îndrăzneală și de datorie, în timp ce, în Japonia, era văzută ca o modalitate onorabilă de a plăti pentru greșeli sau eșecuri. În prezent, sinuciderea este privită ca un act de disperare, dar, în același timp, și de lășitate, în fața problemelor vieții cu care se confruntă individul.

Datele privind mortalitatea din cauza sinuciderii în lume sunt destul de sărace, cele mai multe incomplete, iar cele existente trebuie analizate cu multă atenție, cu circumspecție, chiar cu anumite rezerve, în condițiile în care, de exemplu, multe dintre sinucideri sunt trecute sub tăcere de către familie sau sinucașul și-a ascuns gestul. Informațiile existente arată că, anual, în lume se sinucid circa un milion de oameni, rata sinuciderii (numărul de sinucideri la 100.000 persoane) atingând punctul ei maxim în jurul vârstei de 40 de ani. La nivel global, ratele sinuciderii au tendință de creștere odată cu înaintarea în vârstă, tendință valabilă pentru ambele sexe, mai marcată însă în cazul bărbaților. Din păcate, în lume, ratele sinuciderii sunt în continuă creștere în rândul tinerilor, în special al fetelor. Desigur, ratele sinuciderii variază de la o țară la alta, cele mai ridicate înregistrându-se în unele țări din estul Europei (Lituania- 51,6; Federația Rusă – 43,1; Belarus – 41,5; Estonia – 37,9).

Și în România, ca în majoritatea țărilor europene, sinuciderea pare a fi, pe de o parte, rezultat modernizării societății, dar și o complexității vieții, a greutăților cu care individul se confruntă, pe de altă parte, numărul cazurilor de sinucidere cunoscând, de regulă un trend ascendent. Astfel, de exemplu, dacă în anul 1996 se înregistrau 2933 sinucideri, peste opt ani, respectiv în anul 2004, numărul acestora ajunses la 3236, vârful reprezentându-l, totuși, sinuciderile înregistrate în anul 2000. Poate aceste date par, la prima vedere, a fi nesemnificative, un calcul simplu ne arată însă că zilnic se sinucid cca. 10 conaționali de-ai noștri. La nivel național, rata sinuciderilor era, în anul 2003, de 15,9, în unele zone ale țării incidența acesteia fiind mult mai ridicată (Harghita, Covasna, Dolj).

Eutanasia sau uciderea pacientului la cererea sa, uneori chiar lăsarea lui să moară, însemnând o moarte provocată conștient, o moarte fără dureri sau o moarte blândă. Eutanasia trebuie privită ca o problemă etică, relativ controversată, de cele mai multe ori ea implicând oameni bolnavi în fază terminală, cu dureri insuportabile sau oameni lipsiți de posibilitatea de a duce o viață la standarde acceptabile. Eutanasia s-a practicat în întreaga istorie a omenirii, în prezent fiind, de regulă, interzisă prin lege, iar acolo unde este îngăduită (de exemplu, în Olanda, în Anglia, în nordul Australiei) reglementările în această direcție sunt neclare și confuze.

Desigur, singura cale ca omul să poată fi pus la adăpost de probleme, de nevoi rămâne progresul, sub multiplele sale aspecte, inclusiv progresul social, uman și moral. Dialectica mersului societății omenestei este însă sinuoasă și contradictorie: progres-noprogres-progres. Marile succese ale progresului înseamnă, în același timp, și eșecuri uriașe, unele dintre ele fiind prezentate mai sus.

Desigur, singura cale ca omul să poată fi pus la adăpost de probleme, de nevoi rămâne progresul, sub multiplele sale aspecte, inclusiv progresul social, uman și moral. Dialectica mersului societății omenestei este însă sinuoasă și contradictorie: progres-noprogres-progres. Marile succese ale progresului înseamnă, în același timp, și eșecuri uriașe, unele dintre ele fiind prezentate mai sus.

Lată de ce, societatea în ansamblul său, fiecare individ responsabil își poate pune problema în ce măsură progresul a contribuit la creșterea fericirii pe pământ. Dacă avem în vedere numai „calitatea vieții”, se poate spune faptul că accentuarea unor patologii sociale, creșterea tensiunilor sociale, stresul la care este supus omul, consumul de droguri, creșterea criminalității, a corupției, a terorismului, degradarea relațiilor interumane, în general, a instituției familiei, în particular, sunt procese și fenomene care nu conduc la ideea creșterii acestei calități. Dimpotrivă. Desigur, asemenea probleme grave ale omenirii nu trebuie privite ca fiind apocaliptice. Materialul de față se dorește a constitui însă un serios avertisment pentru ca oamenii să devină mai conștienți de caracterul tot mai viciat al modelului actual de evoluție, în general, de dezvoltare, în special, astfel încât să se *întreprindă măsuri energice, dar mai ales viabile pentru a construi un nou scenariu de existență*, la modelul actual de dezvoltare existând o singură alternativă: schimbarea.

Marea Neagră – de la dispute de secole la o durabilă cooperare economică internațională

(Urmare din pag.1)

Aderând la cea mai importantă grupare economică regională a lumii – Uniunea Europeană, cu poziția sa privilegiată de riverană la Marea Neagră, România, alături de Bulgaria, reprezintă un adevărat „Balcon de Est al Uniunii Europene”. În același timp, după aderarea celor două țări menționate, la 1 ianuarie 2007, momentul reprezintă o importanță etapă în procesul de extindere a Uniunii spre estul Europei. Semnificativ este și faptul că, de la această dată, Marea Neagră a devenit „de facto” a treia mare europeană după Marea Mediterană și Marea Baltică.

În acest context, este bine de subliniat că, în același an 2007, chiar Comisia Comunităților Europene a definit acest spațiu maritim: „Regiunea Mării Negre cuprinde Grecia, Bulgaria, România, Moldova de Vest, Ucraina, Rusia Nord, Georgia, Armenia și Azerbaidjan la est și Turcia la sud. Deși Armenia, Azerbaidjan, Republica Moldova și Grecia n-au litoral la Marea Neagră, istoria, proximitatea și legăturile strânse au fost jesute în fond de actorii regionali naturali”.

Având o populație de 320 milioane de locuitori, o suprafață mai mare de 400.000 kmp, o lungime de aproximativ 1150 km și o lățime maximă de 600 km, Marea Neagră se caracterizează printr-o concentrare de interese în domeniul energetic cu totul deosebit.

Astfel, după 1993, proiectul european *Traceca* vizează dezvoltarea unei noi „rute a mătăsiî”, dotată cu o dimensiune energetică legând Asia Centrală la Trans-caucazia, Marea Neagră și Europa Centrală. Există, totodată, proiectul gazoductului, intitulat Nabuco, care leagă enormul câmp petrolier situat în Azerbaidjan de Europa Centrală, trecând prin Georgia, Turcia, Bulgaria și România, fără a traversa Federația Rusă. Mai este de remarcat și proiectul gazoductului *Blue Stream*, care ar urma să lege Azerbaidjan cu Turcia pe sub Marea Neagră sau prin Bulgaria. În fine, ar mai fi de adăugat gazoductul BTC, care va face legătura între Azerbaidjan și Turcia, între Baku și Erzerum.

Dar interesul pentru regiunea Mării Negre este și mai mare. El constă în existența unor resurse proprii de petrol, gaz natural, sare, metale, hidrogen sulfurat, pe de o parte, și peste (15 000 de specii), pe de altă parte. Totodată, Marea Neagră prezintă un mare interes pentru țările riverane: România, Ucraina, Rusia, Georgia, Turcia și Bulgaria.

Este de menționat, de asemenea, că acest domeniu al transporturilor internaționale se dezvoltă și pentru că Marea Neagră comunică, la sud, cu Marea de Marmara și, prin strâmtoarea Bosfor și, apoi, prin strâmtoarea Dardanele, cu Marea Egee și Marea Mediterană. Cât privește comunicarea Mării Negre la nord, ce se realizează prin strâmtoarea Kerçi cu Marea de Azov. Interesul pentru Marea Neagră este multiplicat în legătură cu transporturile internaționale prin faptul că în această mare se varsă importante fluvii, ca Dunărea, în special, precum și Nipru, Nistru, Bug și Kizil-Irmak.

Din punct de vedere logistic, Marea Neagră beneficiază de principale porturi, dotate cu tot echipamentul necesar: Constanța și Mangalia (România), Odesa și Sevastopol (Ucraina), Novorossisk (Rusia), Batumi (Georgia), Istanbul, Trabzon și Samsun (Turcia) și Varna (Bulgaria).

Reliefăm, în același timp, faptul că întreagă această infrastructură portuară maritimă permite o dezvoltare de amploare a turismului internațional în regiunea Mării Negre, în care există numeroase stațiuni balneoclimaterice de renume, binecunoscute în întreaga lume cum sunt: în România (Mamaia, Eforie, Olimp, Neptun, Jupiter, Venus, Satum, Mangalia), în Bulgaria (Varna, Nisipurile de Aur, Albena, Nesebar, Sunaybeach), în Ucraina (Ialta), în Rusia (Soci) și în Georgia (Souhumi și Batumi).

Dunărea – arteră principală fluvială europeană, cu un potențial major de cooperare economică internațională

Al doilea fluviu al Europei, după Volga, Dunărea are ca o caracteristică esențială faptul că, de la izvoare până la vărsare în Marea Neagră, străbate aproape întreaga Europă de la apus la răsărit. În drumul ei, Dunărea scaldă teritoriile din Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, Serbia, România, Bulgaria și Ucraina, pe o lungime de peste 2.000 de kilometri navigabili, de la Ulm (Germania) până la Sulina (România). Încercând o prezentare structurală a acestei importante artere fluviale europene, rezultă că circa 1.000 de kilometri este un fluviu de munte, denumit și Dunărea Superioară. O altă porțiune a Dunării, tot de aproximativ 1.000 de kilometri, taie arcurile muntoase ale Alpiilor și Carpaților și a primit denumirea de Dunărea Mijlocie. Ultima parte din acest important fluviu, înainte de vărsarea în mare, cu o lungime din nou de 1.000 de kilometri, este cunoscută sub denumirea de Dunărea Inferioară. Situată în întregime pe teritoriul României, fluviul are o parte fluvială de 760 de kilometri, iar de la Brăila la Sulina sunt 170 de kilometri, o parte maritimă importantă a Dunării.

Dunărea reprezintă pentru Europa, respectiv Uniunea Europeană, o mare însemnătate geografică, economică și geostrategică. Căci, înainte de a fi o problemă în politică, în istorie, Dunărea este o regiune europeană cu particularități distincte de geografie fizică, de geografie economică și, totodată, o problemă de importanță majoră comercială.

În acest context, relevăm faptul că pe Dunăre s-au dezvoltat de-a lungul timpului mai multe centre economice puternice, printre care: Donawart, Ulm, Ingolstadt, Deggenstadt, Ratisbona, Straubing, Passau -

Germania; Linz, Grein, Stein, Viena - Austria; Bratislava, Mohacs – Slovacia; Belgrad, Novisad - Serbia; Vidin, Rusciuc - Bulgaria ; Turnu Severin, Giurgiu, Brăila, Galați, Tulcea, Sulina - România; Ismail, Reni - Ucraina.

În prezent, există patru capitale ale statelor europene: Viena (Austria), Bratislava (Slovacia), Budapesta (Ungaria) și Belgrad (Serbia), care sunt și porturi la Dunăre. La acestea, conform Strategiei Uniunii Europene privind Dunărea 2014-2020, se va adăuga și portul dunărean București (România).

Acum și în viitor, Dunărea are un potențial turistic de excepție, excursiilor pe această arteră fluvială putându-li-se adăuga trasee zilnice (de aproximativ 10 kilometri) din porturile în care acostează vasele și incluzând vizite la edificiile culturale, religioase, științifice și de învățământ, precum și la monumente de talie europeană și dunăreană.

Perspectiva la orizontul anilor 2014-2020 a proiectelor de cooperare economică internațională la Marea Neagră și la Dunăre

Există din ce în ce mai multe opinii conform cărora, spre exemplu, Marea Neagră ar fi viitorul energetic al Europei. Este vorba de mari zăcăminte de petrol și gaze, precum și de extragerea din nămolul sapropelic din Marea Neagră de gaze sintetice. Totodată, România are un mare potențial pentru dezvoltarea de gaze neconvenționale din sisturi bituminoase. În același context al resurselor naturale de pe fundul Mării Negre, studiile au subliniat existența a aproximativ 7 milioane tone de oxid de uraniu, echivalând cu tot atât Uraniu 235 cât se află pe tot globul în depozitele convenționale. Dar, în afara bazinului Mării Negre, se adaugă și recenta Strategie a Dunării, elaborată de Uniunea Europeană, cu orizont anul 2020. Aceasta își concentrează atenția pe dezvoltarea țărilor europene riverane fluviului, alocându-se câteva zeci de miliarde de euro. Devine astfel evident faptul că zona geografică menționată prezintă, la început de secol 21, un interes major global.

Prezentăm, în continuare, succint, un set de acțiuni, proiecte și manifestări de amploare, care vor putea pune în evidență însemnătatea zonei geografice a Mării Negre și regiunii Dunării:

➤ **dezvoltarea și diversificarea transportului internațional de mărfuri și turism**

• Organizarea Conferinței Internaționale având ca temă cooperarea în domeniul transportului de mărfuri maritim și fluvial, precum și a celui turistic, prin proiecte euro-atlantice și euro-asiatice la Marea Neagră și la Dunăre.

• Organizarea de cooperare economică și tehnică în bazinul Mării Negre și regiunea Dunării.

• Organizarea unui simpozion internațional cu tema „Artera fluvială Rin-Main-Dunăre, axa cea mai importantă de transport în concepția țărilor riverane”.

• Organizarea unui seminar internațional cu tema „Oportunități de cooperare comercială a țărilor membre ale Strategiei Uniunii Europene privind Dunărea, în vederea amenajării unui vas-expoziție”.

• Organizarea unui workshop internațional, pe tema: „Contribuții la elaborarea Statisticii Mării Negre și a regiunii Dunărea”.

➤ **implementarea Strategiei Uniunii Europene privind Dunărea în România**

• Organizarea colocviului național cu tema: „Strategia Uniunii Europene privind regiunea Dunării – o oportunitate pentru accelerarea modernizării României”.

• Organizarea Conferinței Primarilor capitalelor țărilor port la Dunăre (Viena, Bratislava, Budapesta, Belgrad, București).

• Organizarea unui simpozion național, cu tema: „București – port la Dunăre – o șansă pentru accelerarea modernizării capitalei României”.

➤ **utilizarea potențialului științific al celor 300 de universități și 300.000 de studenți ai țărilor dunărene**

• Organizarea forumului național studențesc cu tema: „Schimb de experiență în elaborarea de proiecte dunărene cu finanțare din fondurile UE. Dificultăți și soluții pentru creșterea ratelor de absorbție ale utilizărilor de fonduri”.

• Propunere de creare a Institutului Dunărean de Studii Interdisciplinare aprofundate.

• Organizarea seminarului internațional cu tema „Acțiuni pentru diminuarea decalajelor dintre regiunile sărace și cele bogate din bazinul Dunării și al Mării Negre”.

• Organizarea Conferinței Internaționale a Studenților din Țările Riverane Dunării și Mării Negre.

• Organizarea Seminarului Internațional cu tema „Prosperitate și dezvoltare socio-economică avansată prin educație performantă în țările dunărene și riverane la Marea Neagră”.

• Organizarea Colocviului Internațional cu tema „Contribuții ale cercetării științifice universitare la dezvoltarea economică a țărilor dunărene și de la Marea Neagră”.

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Cinci medalii de argint și una de bronz la Olimpiada Internațională de Chimie „D. Mendeleev”

Lotul olimpic de chimie al României a obținut cinci medalii de argint și una de bronz la a 45-a ediție a Olimpiadei Internaționale de Chimie „D. Mendeleev”, desfășurată în perioada 24 - 30 aprilie 2011, la Moscova. Medaliiile de argint au fost cucerite de următorii elevi: Dan Mihai Mercea (clasa a XII-a/ Colegiul Național „Emanuil Gojdu” din Oradea, medaliat cu bronz la ediția precedentă), Cristina Florina Zotică (clasa a XII-a/Liceul Teoretic Ovidius din Constanța), Claudia-Mihaela Pop (clasa a XII-a/

Colegiul Național „Silvania” din Zalău, medalie de bronz în 2010), Andreea-Georgiana Scoban (clasa a XII-a/Colegiul Național Iași), respectiv Alexandru Grozavu (clasa a XII-a/Colegiul Național „Grigore Moșil” din Onești). Medalia de bronz a fost adjudecată de Ana Maria Istrate, elevă în clasa a XI-a la Colegiul Național „Emil Racoviță” din Iași.

Competiția din acest an a reunit 98 de elevi din 16 țări. Concursul a constat în trei probe a câte cinci ore, două probe teoretice și o probă practică.

Cameristele la Târgu Mureș

La cea de-a opta ediție a Festivalului Internațional de Film IndieLisboa, care se desfășoară între 5 și 15 mai 2011, cinematografia românească este reprezentată de trei producții, la trei secțiuni diferite: *Morgen*, de Marian Crișan, a fost inclus la secțiunea Competiție Internațională - lung metraje, *Silent River*, de Anca Miruna Lăzărescu, participă la secțiunea Competiție Internațională - scurt metraje, iar *Labuben*, de Eva Pervolovici, a fost selecționat pentru secțiunea Pulsar do Mundo - scurt metraje. La invitația organizatorilor festivalului și cu sprijinul ICR Lisboa vor fi prezenți la IndieLisboa 2011 regizorarea Eva Pervolovici și Ozana Nicolau, director executiv EXPIFF (Festivalul Internațional de Film Experimental București).

Lord de Adrian Sitaru la Festivalul Internațional de Scurtmetraje – Curtocircuito, Santiago de Compostela

Scurtmetrajul „Lord” de Adrian Sitaru participă în competiția oficială a Festivalului Internațional de Scurtmetraje – Curtocircuito, Santiago de Compostela. Festivalul are loc în perioada 6-15 mai 2011 și a fost înființat cu scopul de a promova tehnicile creative în domeniul scurtmetrajului, dar și cu intenția de a genera un eveniment reprezentativ în Santiago de Compostela. Adrian Sitaru este cunoscut în circuitul festivalurilor de gen din Spania pentru filmele sale „Valuri” și „Colivia”, care au obținut numeroase premii. Proiecțiile au loc pe 9 mai, la Teatro Principal și, pe 13 mai, la Salón Teatro, Santiago de Compostela. „Lord” este povestea lui Toni, un tânăr care trăiește de pe urma recompenselor cerute și obținute pe câinii furați din parcuri și găsiți pe străzi.

Schimburi culturale româno-americane în domeniul dansului contemporan, București/New York.

Moving Dialogue este un proiect inițiat și organizat de Centrul Național al Dansului București, Institutul Cultural Român din New York și București, Fundația Gabriela Tudor, *Movement Research* și *Dance Theatre Workshop* din New York. În cadrul rezidenței, care se va desfășura în perioada 15-29 mai, Cristiane Bouger, Carmen Coțofană, Mădălina Dan, Mihaela Dances, Anna Drozdowski, Paul Dunca, Levi Gonzalez, HeJin Jang, Cosmin Manolescu, Mihaela Michailov, Mihai Mihalcea, Jilian Pena, Gina Șerbanescu se vor întâlni, vor dialoga, vor lucra împreună și vor interacționa cu publicul românesc în București și Cluj-Napoca.

Moving Dialogue este un proiect amplu de schimburi culturale româno-americane în domeniul dansului contemporan ce urmărește încurajarea interacțiunii și colaborării dintre coregriști și dansatorii români și cei americani din diverse generații. *Moving Dialogue* se concentrează asupra dialogului, creării de rețele, procesului artistic și dezvoltării profesionale.

Continuum de Ninei Cassian la Stockholm

ICR Stockholm lansează miercuri, 18 mai, la ora 18.30, cea mai recentă plachetă de versuri a Ninei Cassian. Volumul *Continuum* a apărut în limba engleză în 2009, fiind publicat în această primăvară și în traducere suedeză, la editura Tranan (trad. Dan Shafran). La lansare participă Carl-Michael Edenborg, scriitor și jurnalist, Hanna Nordenhök, poet și critic literar, și Basia Frydman, actriță la Teatrul Dramatic Regal din Stockholm. Cu această ocazie va fi lansată și antologia de poezie contemporană românească *Om jag inte får tala med någon nu*, care cuprinde selecții din versurile celor 27 de poeți invitați de ICR Stockholm la Salonul de poezie și atelierul de traduceri în cei patru ani de la înființare. Salonul de poezie de la ICR Stockholm a fost deschis în 2008 chiar de către Nina Cassian.

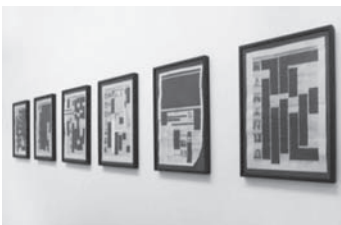
Primul volum al Ninei Cassian în suedeză a apărut în același an, 2008, sub titlul *Mirakelkvinnan* (editura *Ellerströms*, trad. Dan Shafran). Cartea a fost întâmpinată cu entuziasm de către presa suedeză, care a descris-o drept „poezie de clasă mondială”, „plină de culoare, de o profundă originalitate” (Svenska Dagbladet), „grandioasă și independentă”, „de o puternică senzualitate” (Borlsthning), „o scriitură proaspătă și vie, demnă de un public internațional” (Uppsala Nya Tidning), „o voce plină de individualitate, expresie curajoasă a libertății” (Kristianstadsbladet).

Fulgores de luz portuguesa

Cu ocazia Zilei Europei 2011, ICR Lisabona inaugurează prima expoziție personală a fotografei Monica Revecu, *Fulgores de luz portuguesa* va fi vernisată în prezența autoarei, în data de 10 mai, la Instituto Camões și va putea fi vizitată până la data de 20 mai 2011. Cine este Monica Ravecu? Opera vorbește: 1999 - Cursuri de fotografie organizate de Casa de Cultură a Studenților din București 1999 – Fotografii selecționate și expuse în cadrul expoziției colective la Târgul Internațional de Arte Vizuale din București ediția a II-a 2000 - Fotografii selecționate și expuse în cadrul expoziției colective la Târgul Internațional de Arte Vizuale din București ediția a III-a 2002 - Premiul special pentru fotografie la concursul de fotografie organizat de Vodafone România 2006 - A publicat fotografii în „Observatorul Cultural” 2010 – Ilustrare a volumului de poeme „Lusoromână punte de vânt” de Virgil Mihaiu.

Victor Man și Dan Perjovschi: *The painting, the drawing and other objects and situations*

Kunsthalles Lingen, Kaiserstr. 10a, 49809 Lingen (Ems) 6 mai – 26 iunie 2011

Victor Man și Dan Perjovschi, artiști recunoști pe plan internațional, cu solo show-uri în instituții de renume precum Muzeul Ludwig, MoMA, Kunsthalles Basel, etc. și participări la biennale internaționale (Veneția 2004, Lyon 2009) expun pentru prima dată împreună: două abordări artistice ale aceleiași tematici, a schimbărilor sociale și politice apărute odată cu deschiderea granițelor Europei de Est, și implicit cu nevoia de adaptare la noua economie de piață.

Dan Perjovschi desenează pe suprafețe mari, direct pe pereții expoziției ceea ce Victor Man exprimă prin intermediul picturii și al instalațiilor: transformarea unei țări fost socialiste într-o democrație capitalistă. Artă lui Victor Man este marcată de un limbaj întunecat, misterios, tradus în picturi de format mici și obiecte cu încărcătură mistică. La Kunsthalles Lingen vor fi expuse lucrări din perioada 2008 – 2010, care analizează raportul încă nerezolvat dintre istorie și amintire, reprezentare mediatică, distanță și nostalgia unui așa zis adevăr.

Dan Perjovschi transmite cu mult umor prin desenele sale cu marker-ul negru pe pereți mesaje politice și teme globale.

10 galerii și centre culturale românești expun la ViennaFair 2011

ViennaFair - singurul târg internațional de artă contemporană cu un focus pronunțat asupra artei central- și esteuropene – marchează un record de înscrieri la cea de a 7-a ediție și o accentuare masivă a prezenței românești. În 2011, consiliul curatorial, în care a fost invitat anul acesta și Mihai Pop, a selectat 130 galerii din 20 de țări. România este reprezentată de 10 galerii și centre de artă contemporană.

Vizibilitatea prezenței românești este sporită semnificativ anul acesta de accentul pus pe artiștii români contemporani și curatorii români în cadrul prestigiosului program *curated by* (12 mai – 18 iunie).

Programul ce acoperă cea mai bună parte a peisajului galeristic vienez se derulează anul acesta sub titlul *EAST by SOUTH WEST*, tematizează rolul Vienei ca placă turmantă a scenei de artă contemporană actuală și include doi curatori români (Ion Grigorescu și Liliana Popescu), iar doi dintre curatorii internaționali (Ami Barak

și Rene Block) s-au decis să selecteze un contingent semnificativ de artiști români: Mircea Cantor, Victor Man, Adrian Ghenie, Șerban Savu, Ciprian Mureșan (în galeria *Charim*), Gabriela Vanga și Răzvan Botiș (în galeria *Krinzinger*).

Participă: Recycle Nest (București); Andreiana Mihail Gallery (București); Ivan Gallery (București); Galeria Plan B (Cluj); Galeria Laika (Cluj); Galeria SABOT;

Jecza Gallery (Timișoara); revista IDEA (Cluj); Asociația Vector (Iași); Centrul de Instrospecție Vizuală (București).

Printre artiștii expuși se vor număra: Geta Brătescu, Ioana Bătrănu, Adrian Ghenie, Gheorghe Ilea, Miklos Onușcan, Șerban Savu, Ion Grigorescu, Ciprian Mureșan, Răzvan Botiș, Adi Matei, Alexandra Croitoru, Teodor Graur, Sorin Neamtu, Mircea Roman, Bogdan Vlăduță, Marius Bercea, Dan Beudean, Ioana Iacob, Vlad Olariu, Mircea Suciu.

Expoziție Marieta Chirulescu

Kunstverein Nürnberg, Kressengartenstraße 2, 90402 Nürnberg -13 mai – 3 iulie 2011

Artista Marieta Chirulescu, stabilită la Berlin, se numără printre cei mai promițători artiști români contemporani. Marieta Chirulescu a emigrat la vârsta de 18 ani în Germania, împreună cu părinții și sora sa geamănă (de asemenea artistă), aducând din țară și arhiva personală de fotografii a tatălui ei, arhitect paisagist, dar ale cărui instanțane sunt de fapt adevărate fotografii artistice. Din aceste fotografii, precum și din cărți sau reproduceri ale altor opere de artă Marieta Chirulescu extrage fragmente, pe care le prelucurează parțial cu ajutorul xerox-ului, prin scanare și în final prelucurează noile compoziții cu ajutorul Photoshop-ului.

Abstracte la prima vedere, lucrările misterioase ale Marietei Chirulescu păstrează spațiul de rezonanță cu lumea reală, cu propria biografie, cu istoria artei în general. În paralel sunt expuse în Neues Museum – Staatliches Museum für Kunst und Design Nürnberg și alte lucrări ale Marietei Chirulescu din colecția Martin.

Marieta Chirulescu (născută în 1974 la Sibiu) trăiește și lucrează la Berlin. A absolvit Facultatea de Arte din cadrul Academiei de Arte plastice de la Nürnberg. Fostă bursieră a Kunstfonds Bonn e.V.

Fanfara Shavale

Sâmbătă, 14 mai 2011, orele 21.00 - 23.00, în cadrul acțiunii *Noaptea muzeelor 2011*, la *Accademia di Romania se prezintă Fanfara Shavale*.

Fanfara Shavale din România, provine dintr-o așezare cu numai 140 de case și 560 de locuitori din centrul Moldovei, care și-a câștigat însă un renume de invitat, prin cel mai mare număr de fanfare din țară (poate chiar și din lume!), fiecare bărbat știind să cânte la cel puțin un instrument. Talentul muzical și instrumental este transmis din generație în generație: de la copiii de patru ani până la bătrânii de 74, fiecare poate interpreta o piesă muzicală, chiar dacă nu cunoaște notele muzicale, ceea ce asigură autenticitatea melodiilor, satul fiind subiect de cercetare pentru muzicologi, muzicieni și etnologi.

Începând cu anul 1999, cei 10 membri ai *Fanfarei Shavale* promovează cu succes muzica tradițională românească și romani în lume, participând la concertele live și festivaluri renumite de world music, folk sau jazz din Austria, Anglia, Belgia, Cehia, China (Expoziția universală de la Shanghai) Elveția, Franța, Germania, Irlanda, Israel, Italia (Revelionul din *Piața San Marco* și Carnavalul din Venetia), Polonia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Ungaria, Ucraina și Turcia.

Albumele lor de debut (2003), intitulat *Speed Brass of the Gypsies*, include 20 de piese și aduce un spirit inovator în muzica fanfarelor lăutărești, combinând mai multe stiluri de muzică tradițională din spațiul balcanic cu un ritm fabulos de până la 200 de bătăi pe minut.

Dorința regizorului Cătălin Naum, mentorul Teatrului studențesc Podul:

Să nu dispară Podul, un spațiu dăruit și hăruit

La început a fost un zvon. Mergeam des la Casa de cultură a studenților din București, la spectacole, la repetițiile grupului coral *Song*. Auzeam uneori în șoaptă, se vorbea despre teatrul *Podul*. Era ca un spațiu inițiat, un laborator de făcut actori, în care nu aveau ce să caute oamenii neînviți. Așa că nu am mers acolo. Apoi, au fost mulți actori pe care i-am cunoscut și am stat de vorbă cu ei. Mulți s-au pregătit la *Pod* pentru a deveni studenți la teatru. Au continuat apoi să facă spectacole acolo. De câte ori venea vorba despre acest spațiu magic, fața lor se destindea și se lumina efectiv. Privirile lor nu mai erau prezente cu mine, ci căutau în viața lor trecută, o perioadă cu adevărat fericită, care, evident, nu se va mai întoarce niciodată.

A venit însă întâlnirea cu marele regizor Cătălin Naum (născut la data de 1 aprilie, 1939). A înțut, de la început, să mi-l prezinte pe tânărul Mihai Munteniță, cel care a preluat deja multe din atribuțiile de conducere a activității de la *Podul*. (Mihai Munteniță a terminat Teatrul în 2008, apoi a făcut un master până în 2010. Acum domină holul Casei de cultură a studenților, din afișul pentru spectacolul *Hamlet*, de Shakespeare, unde joacă chiar rolul Prințului din Danemarca). Ca să înțeleg mai bine viața lui Cătălin Naum, începe să îmi povestească de copilăria și tinerețea sa: „Eu am fost făcut pionier, la *Palatul pionierilor*, acolo unde este acum palatul prezidențial. Apoi, în tinerețea mea am avut trei șocuri puternice. Primul, la 14 ani, în clasa a VII-a, că nu am fost primit în UTM. Al doilea, că am fost dat afară de la Școala medie tehnică de arte plastice și, al treilea, când am fost sfătuit să nu dau examen la Facultatea de Teatru. M-a chemat seful de cadre, îl chema tovarășul Manole. Eu am făcut liceul la seral, am muncit din greu - am lucrat butaforie, apoi manechine pentru vitrine - apoi am făcut niște cursuri pregătitoare pentru admitere. După toate astea, cică să nu dau examen”. Maestrul Cătălin Naum își rememorează viața cu o precizie extraordinară, cred că se gândește la existența sa ca la un spectacol autobiografic, de foarte bună calitate, în care a avut rolul principal. *Podul* a fost mereu un simbol, a legat tinerețea visătorilor la arta dramatică de primele realizări pe o scenă. Acum vine principala grijă a domnului Cătălin Naum. El nu vrea ca acest loc să dispară, ci să fie, și pentru deceniile viitoare, un adevărat izvor de personalități pentru scena teatrală românească, cea care a cunoscut atâtea nume celebre. „Să nu dispară *Podul*, un spațiu dăruit și hăruit” - această este principala sa grijă acum.

Cătălin Naum revine acum la istoria *Podului*. Aflăm că trupa a fost constituită în anul de grație 1967, din inițiativa unor studenți de la teatru, pe nume Magda Bordeianu, Teodor Șugar și Grigore Popa. Din 1970, aici sosește Cătălin Naum. Cu alte cuvinte, de peste patru decenii, regizorul Cătălin Naum urcă scările până la *Pod*. Nu am apucat încă să număr câte scări sunt, dar ele despart, în mod clar, lumea terestră, realitatea dură a străzii, de universul astral al gestului artistic, găzduit de scenă, de sufletele actorilor și inimile spectatorilor. Este remarcabil faptul că trecând peste epoci și guvernări vremelnice, în manskarda Casei de Cultură a Studenților București, Teatrul studențesc *Podul* a reprezentat mereu o permanență, având o neîntreruptă activitate. Primul spectacol jucat în acest spațiu de vis a avut loc pe data 10 ianuarie 1968. De atunci și până acum, generații și generații de aspiranți la gloria magică a scenei s-au pregătit cu maestrul Cătălin Naum.

Iată mărturia revelatoare a unui dintre acești oameni, actorul Viorel Păunescu: „Em am ajuns la Teatrul *Podul* în anul 1981, adus de un prieten al meu, care îl cunoștea bine pe domnul Cătălin Naum. A fost, cum se spune, o dragoste la prima vedere față de spațiu și față de omul care conducea acel spațiu, domnul Cătălin Naum. Era un spațiu neconvențional, cu spațiu mic, cu mijloace sărace. Scanele erau niște schelete din lemn cu niște chingi împletite, dar sala era foarte, foarte primitoare. Îmi aduc aminte că avea o căldură, pe care nu o simțeam în sălile teatrelor consacrate. Asta a fost prima impresie. Apoi, l-am cunoscut pe omul și pe regizorul Cătălin Naum. El m-a îndrumat spre această meserie. Eu dormam, inițial, să dau la operatorie. Deci, pentru mine era mai mult o curiozitate. În momentul în care am început lucrul cu dansul - primul spectacol a fost *Egmont*, de Johann Wolfgang Goethe; eu jucam rolul ducelui de Orleans acolo - am spus că asta trebuie să fie meseria mea și nu alta. A reușit să îmi insufle o dragoste teribilă pentru meseria asta, o dorință de a o face, într-un fel pe care nu l-am întâlnit la niciun regizor, sau profesor, în afara profesorului meu Dem Rădulescu... aici este o altă poveste de spus cândva. El m-a provocat să îmi placă actoria. Am jucat în pod aproape patru ani, până am intrat la institut, a fost o perioadă foarte frumoasă, am făcut turnee, am jucat roluri diverse. De la cântărețul din *Aventura japoneză*, până la Horațiu în *Hamlet*. Multe spectacole foarte frumoase. Vreau să subliniez faptul că la *Pod* veneau studenți din alte facultăți, marea majoritate. Unii dintre ei și-au lăsat facultățile, chiar și în anul patru, în anii terminali, ca să dea la institutul de teatru. Naum era deosebit de atent, nu lăsa nimic la voia întâmplării. Un profesionist până în măduva oaselor”.

Nume ca Florian Pittiș, Gheorghe Visu, Claudiu Bleonț și Dragoș Bucur au avut interesante experiențe artistice cu Teatrul Studențesc *Podul*. Dramaturgul său preferat este Caragiale. Îi admiră mult pe Liviu Ciulei, Andrei Șerban sau Pintilie. Mereu spune tinerilor - „cel mai important lucru pentru voi este întâlnirea cu texte de mare valoare”. Vorbește cu un fel de mândrie despre cel care îl urmează la pod: „Mihai Munteniță este un tip care promite, facea este cu viața lui, într-un fel el a și preluat conducerea activității de la *Podul*”.

Apoi, „l-am văzut pe Vladimir Găitan, la confesiuni, o emisiune de televiziune, a vorbit și despre mine”. La finalul acestor rânduri, este locul să subliniez faptul că de peste 10 ani, un susținător foarte calificat și neobosit al Teatrului Studențesc *Podul*, în special, al tuturor artelor prezente la Casa de Cultură a Studenților București, în general, a fost este și va fi directorul acestei instituții benefice, din multe puncte de vedere, domnul Paul Bordaș. Acesta este omul de cultură, marele regizor Cătălin Naum. O viață dăruită scenei și slujitorilor ei. După această existență este foarte legitimă cea mai mare dorință a sa: „Să nu dispară *Podul*, un spațiu dăruit și hăruit”.

Aristotel BUNESCU

Filmul de pe Bulevardul Capucinilor

Primul mare film al Hollywoodului

Silviu ȘERBAN

Pentru a înțelege statutul excepțional al filmului *The Birth of a Nation* (Nașterea unei națiuni) la momentul lansării sale trebuie spus doar că în 1915 majoritatea filmelor utilizau o singură bobină de peliculă (300 metri) de 35 de mm, durând în jur de 15 minute, în timp ce prima mare realizare a lui Griffith la Hollywood are 12 bobine și durează în jur de trei ore, ceea ce-i permite regizorului dezvoltarea unei structuri epice extrem de complexe în comparație cu subiectele simpliste ale filmelor din epocă. *The Birth of a Nation* ocazională multe premiere în istoria cinematografiei,

însă cea mai importantă este legată de capacitatea de exprimare artistică prin intermediul aparatului de filmat. De aici încolo percepția elitelor intelectuale asupra filmului, ca simplu mijloc de divertisment, va fi îmbunătățită, cinema-ul fiind așezat, din perspectiva posibilității de exprimare artistică, alături de teatru și operă. La expresivitatea artistică a contribuit și coloana sonoră creată de compozitorul Joseph Carl Breil. Dacă, anterior, muzica filmelor era aleasă fără vreo legătură cu acțiunea, Griffith realizează o coeziune cinematografică negalată până atunci între imagine și sunet.

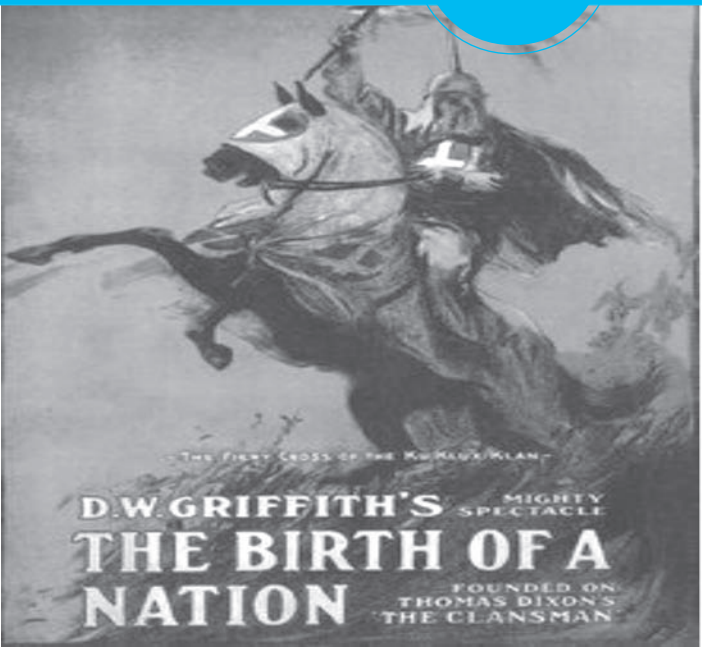
Subiectul tratat, inspirat de nouela reverendului Thomas Dixon, *The Clansman*, este unul generos: războiul civil dintre anii 1861-1865 și Era Reconstrucției, ce a urmat în Sudul învins, cele două perioade constituindu-se ca părți ale peliculei lui Griffith. Evenimentele istorice sunt prezentate prin intermediul destinului a două familii implicate. Familia Stoneman aparține Nordului. Tatăl, Austin Stoneman (Ralph Lewis), este un important membru republican al Congresului Statelor Unite, promotor al

abolitionismului, al războiului împotriva Sudului iar, ulterior, al politicii radicale de reconstrucție a Sudului, prin impunerea puterii negrilor asupra abilor originari. Cei doi fii și o fiică a lui Austin Stoneman sunt puncta de legătură

The Birth of a Nation
(D.W. Griffith, 1915)

cu familia din Sud, Cameron. Povestile de dragoste dintre Phil Stoneman (Elmer Clifton) și Margaret Cameron (Miriam Cooper), pe de o parte, și Elsie Stoneman (Lillian Gish) și Ben Cameron (Henry B. Walthall), pe de altă parte, dar și camaraderia frățască dintre mezinii celor două familii, care sfârșesc îmbrățișându-se pe frontul ce-i situase în tabere diferite, contribuie la augmentarea dramatismului. Cea de-a doua parte a filmului, referitoare la perioada Reconstrucției, este și cea răspunzătoare pentru un alt record stabilit. *The Birth of a Nation* fiind cea mai contestată producție cinematografică a tuturor

timpurilor. Motivul este legat de modul în care filmul, dar și cartea lui Dixon, înfățișează procesul constituirii Ku Klux Klan-ului, organizație cu practici teroriste menită a restaura în Sud dominația albilor asupra negrilor. Acțiunile organizației apar în filmul lui Griffith ca eroice, eliberatoare, fiind prezentate ca măsuri extreme potrivite însă unor timpuri deosebite. Inițiatorul mișcării este fiul cel mare al Cameron-ilor, Ben, ca răspuns la acțiunile violente de depozitare de putere a albilor democrați, acțiuni coordonate de republicanul Austin Stoneman, prin intermediul protejatului său mlațur Silas Lynch (George Siegmann), dar și la crimele negrilor și albilor nordști, printre ale căror victime se numără și sora sa mai mică, Flora Cameron (Mae Marsh). Complementar acuzelor de preamărire a Ku Klux Klan-ului, filmul lui Griffith a fost înfierat și datorită viziunii rasiste. Negrii sunt înfățișați într-o cheie negativă, lipsiți de inteligență, agresivi, în special față de femeile albe, necivilizați. Edificați în acest sens este secvența în care este prezentată ședința unui Congres de

după alegerile truate, unde demnitarilor majoritari negri mănâncă, beau ori stau desculți cu picioarele pe masă în timpul lucrărilor Congresului.

Dincolo de aceste probleme de natură ideologică, *The Birth of a Nation* rămâne unul dintre cele mai importante filme făcute vreodată. Tehnica utilizată de Griffith inaugurează elemente ale limbajului cinematografic, precum gros-planul, instrument de marcare a tensiunii mentale a personajului,

utilizarea profunzimii câmpului, ori procedee de montaj, precum *jump-cut-ul*, trecerea bruscă de la o scenă la alta, sau *cross-cut-ul* (montajul paralel), trecerea de la o acțiune în derulare la o altă acțiune în desfășurare.

* * *

Cea de-a doua producție a erei mute hollywoodiene asupra căreia ne vom opri este *The Big Parade* (Parada cea mare) a lui King Vidor, din 1925.

Programele Televiziunii *România de Mâine* și *RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 9 mai 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 **Cronica scepticului** (r)
06:30 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Parodi Press.**
Emisiune de Nicolae Iliescu
09:00 **Nimic fără lege.**
Emisiune de Florin Făiniși
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
13:00 **Agricultura și alimentația** (r)
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
14:58 *Promo USH*
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
18:30 **Ieri și azi.** Emisiune de Ciprian Vasilescu
19:00 **Panteon.** Emisiune de Neagu Udroui
19:30 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
20:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
21:00 **Academica – Știință.**
Emisiune de Alexandru Mironov
22:00 **Haretiștii.** Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Viața ca un spectacol.**
Emisiune de Viorel Popescu
23:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Viața ca un spectacol** (r)
05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARȚI – 10 mai 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 **Haretiștii** (r)
06:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Grădina cu statui** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Comorile orașului** (r)
09:00 **Gândești, deci exiști.**
Emisiune de Victorița Duțu
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
13:00 **Invitatul de la ora 13.**
Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00 **Din sălile de concert.**
Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Un răspuns pentru fiecare.**
Emisiune de Simona Șerban
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Istoria cu învățătură.**
Emisiune de Valeriu Răpeanu
20:00 **Recital muzical.**
Emisiune de Dumitru Cucu
20:30 **Nocturna.** Emisiune de Mugur Popovici
22:00 **Ani de liceu.** Emisiune de Teodora Zineă
22:30 **Călători în timp.**
Emisiune de Violeta Screciu
23:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
04:00 **La hanul morariței** (r)
05:00 **În căutarea folkului pierdut** (r)

LUNI – 9 mai 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Cronica scepticului** (r)
07:00 **Echipele Gusti** (r)
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Panteon** (r)
09:30 **Am venit cu drag la voi** (r)
11:30 **Academia copiilor** (r)
13:00 **Ecumenica** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Dor de acasă** (r)
17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
18:00 **Un răspuns pentru fiecare**
18:30 **Recital muzical** (r)
19:00 **Aplauze pentru haretiști**
19:30 **La sfat cu medicul**
20:00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)
21:00 **Cărți în instanță**
22:00 **Profil spiritual – arhivă**
23:00 **TVRM-edicina** (r)
00:00 **Echipele „Gusti”** (r)
01:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
03:00 **Ecumenica** (r)
04:00 **Cărți în instanță** (r)
05:00 **TVRM-edicina** (r)

MARȚI – 10 mai 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Nimic fără lege** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Film serial – *Cavalerii cerului – ep.4*** (r)
09:30 **La sfat cu medicul** (r)
10:00 **Film artistic străin**
Lungul drum spre casă (SUA, 1998) (r)
11:30 **Agricultura și alimentația** (r)
12:30 **Scrisori de acreditare** (r)
13:00 **Invitatul de la ora 13 – direct**
14:00 **Știință și spiritualitate**
15:00 **Profil spiritual – arhivă**
16:00 **Stagiunea muzicală TVRM**
16:30 **Haretiștii**
17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
18:00 **Academia copiilor** (r)
19:30 **Comorile orașului**
20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**
20:30 **Nocturna – direct**
22:00 **Cultură fără tranziție – arhivă**

MIERCURI – 11 mai 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Ani de liceu** (r)
06:40 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Virtuți și vicii.**
Emisiune de Alexandru Lucinescu
09:00 **Românul, cetățean european.**
Emisiune de Cristina Păușan-Nuică
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
13:00 **Cinefilia.** (r)
Emisiune de Daniel Paraschiv
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Lumea văzută de aproape.**
Emisiune de Neagu Udroui
20:00 **Noi consumatori.**
Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
20:30 **Viață de român.**
Emisiune de Simona Șerban
21:00 **Academica – Economia pentru cine?**
Emisiune de Ilie Șerbănescu
22:00 **Lumea sporturilor.**
Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film documentar – Filme, filme, filme**
23:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
00:15 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Istoria cu învățătură** (r)
05:00 **Academica Știință** (r)

JOI – 12 mai 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lumea sporturilor** (r)
06:40 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Academica – Știință.**
Emisiune de Alexandru Mironov
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
13:00 **La hanul morăriței.**
Emisiune de Paulina Irimia
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Andrei Fircică la dispoziția dvs
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Agricultura și alimentația.**
Emisiune de Constantin Predilă
20:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emisiune de Theodora Popescu
20:30 **Atelier tv studentesc.**
Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00 **Academica – Cărți în instanță.**
Emisiune de Florin Rotaru
22:30 **Lauri pentru liceeni.**
Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film documentar – Absolut minunat**
23:00 **Consum cultura.**
Emisiune de George Stanca
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Nocturna** (r)
05:30 **Deschide cartea!** (r)

MIERCURI – 11 mai 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Românul, cetățean european** (r)
07:00 **Cinepanorama** (r)
07:30 **Șlagăr fix**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Parodi press** (r)
09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
10:00 **Nocturna** (r)
11:30 **Am venit cu drag la voi**
13:30 **Deutsche Welle** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Cultură fără tranziție – arhivă**
16:00 **Cărți și probleme – arhivă** (r)
17:00 **Cărți în instanță** (r)
18:00 **Viața ca un spectacol** (r)
19:00 **La Hanul Morăriței** (r)
20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**
20:30 **Noi, consumatori**
21:00 **Echipele „Gusti”**
22:00 **Istoria cu învățătură – arhivă.**
23:00 **TVRM-edicina** (r)
00:00 **Cinepanorama** (r)
00:30 **Deutsche Welle** (r)
01:00 **Cărți în instanță** (r)
02:00 **Viața ca un spectacol** (r)
03:00 **La Hanul Morăriței** (r)
04:00 **Echipele „Gusti”** (r)
05:00 **TVRM-edicina** (r)

JOI – 12 mai 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Scrisori de acreditare** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Nimic fără lege** (r)
09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
10:00 **Galele TVRM** (r)
11:30 **Adevăratele stele** (r)
12:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Istoria cu învățătură – arhivă**
16:00 **Grădina cu statui** (r)
17:00 **Nocturna** (r)
18:30 **Cărți și probleme – arhivă**
19:30 **Cronica scepticului** (r)
20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**

VINERI – 13 mai 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lauri pentru liceeni** (r)
06:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Scena ca istorie.**
Emisiune de Violeta Screciu
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
13:00 **Vorbiți, scrieți românește.**
Emisiune de Miorița Got
13:30 **Film documentar – Cinemania**
14:00 **Din sălile de concert.**
Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Cronica ST.**
Emisiune de Cristian Român
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Comorile orașului.**
Emisiune de Cezar Lungu
19:30 **Recital muzical.**
Emisiune de Dumitru Cucu
20:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
21:00 **Casă dulce românească.**
Emisiune de Cătălin Maximciuc
22:00 **Performeri în arenă.**
Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Cinefilia.** Emisiune de Daniel Paraschiv
23:30 **Șlagăr fix.** Emisiune de Sorin Lupașcu
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Film documentar** (r)
05:00 **Panteon** (r)
05:30 **Atelier TV studentesc** (r)

SÂMBĂȚĂ – 14 mai 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Performeri în arenă** (r)
06:30 **Casă dulce românească** (r)
07:30 **Noi consumatori** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
11:00 **Academia copiilor.**
Emisiune de Irina Haidet
12:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emisiune de Theodora Popescu
12:30 **Cronica scepticului.**
Emisiune de Cristian Român
12:57 *Promo*
13:00 **En garde!** Emisiune de Carmen Fulger
14:00 **Un actor în culise.**
Emisiune de Viorel Popescu
14:30 **Adevăratele stele.**
Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58 *Promo*
16:00 **Magazin de weekend.**
Emisiune de Marius Voicu
16:30 **Cinepanorama.**
Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
18:30 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
19:30 **Am venit cu drag la voi.**
Emisiune de Georgel Nucă
21:30 **Cum vă place.**
Emisiune de Viorel Popescu

VINERI – 13 mai 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Noi, consumatori** (r)
07:00 **Un răspuns pentru fiecare** (r)
07:30 **Un actor și rolurile sale – arhivă**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Aplauze pentru haretiști** (r)
09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
10:00 **En garde!** (r)
11:00 **Atelier TV studentesc**
11:30 **Cronica ST** (r)
12:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
13:00 **Comorile orașului** (r)
13:30 **Deutsche Welle** (r)
14:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
15:00 **Profil spiritual – arhivă**
16:00 **Echipele „Gusti”** (r)
17:00 **Muz-art** (r)
18:00 **Cinefilia** (r)
19:00 **Consum cultura** (r)
20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**
20:30 **Nimic fără lege**
21:00 **La Hanul Morăriței**
22:00 **Românul, cetățean european**
22:30 **Șlagăr fix**
23:00 **Haretiștii** (r)
23:30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
00:00 **Atelier TV studentesc** (r)
00:30 **En garde!** (r)
01:30 **La Hanul Morăriței** (r)
02:30 **Lumea văzută de aproape** (r)
03:30 **Muz-art** (r)
04:30 **Românul, cetățean european** (r)
05:00 **Consum cultura** (r)

SÂMBĂȚĂ – 14 mai 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Gândești, deci exiști** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Întâlnire cu folclorul** (r)
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Atelier TV studentesc** (r)

22:30 **Film artistic – Șarpele alb** (China)
Conform reglementărilor CNA filmul poate fi vizionat de copii cu acordul părinților; Film artistic - dramă (2004); Regia: Wu Jie Tai, Distribuție: Pan Yue Ming; Liu Tao; Chen Zihan; Filmul este una dintre nenumăratele ecranizări ale Legendei Șarpelui Alb; Un tânăr și nevinovat învățăcel se îndrăgostește de o tânără femeie, fără să știe că, de fapt, este o întrupare a Răului
00:00 **Cafe concert.**
Emisiune de Sorin Petre
00:30 **Adevăratele stele** (r)
02:00 **Cum vă place** (r)
03:00 **Academica Știință** (r)
04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 15 mai 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Cinepanorama** (r)
06:30 **Panteon** (r)
07:00 **Deutsche Welle.**
Emisiune de Oana Popescu
07:30 **Deschide cartea!**
Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 **Ecumenica.** Emisiune de Sorin Bejan
09:00 **Vorbiți, scrieți românește.**
Emisiune de Miorița Got
09:30 **Basmele copilăriei.**
Emisiune de Carmen Fulger
10:30 **Idei în dialog.**
Emisiune de Corneliu Toader
12:00 **Starea de duminică.**
Emisiune de Sorin Bejan
12:30 **Scena ca istorie.**
Emisiune de Violeta Screciu
13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.** Emisiune de Ioan Filip
14:00 **Șlagăr fix.**
Realizator Sorin Lupașcu
15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.**
Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.**
Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Scrisori de acreditare.**
Emisiune de Mihaela Mihailide
17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment
Realizator Puiu Stoicescu
19:30 **Grădina cu statui.**
Emisiune de Neagu Udroui
20:30 **Galele TVRM organizate de Societate Națională Spiru Haret pentru Educație Știință și Cultură**
Emisiune de Georgel Nucă
22:00 **Ieri și azi.** Emisiune de Ciprian Vasilescu
22:30 **Film artistic: Uniți în dragoste** - Genul: dramă - Austria (2002). Vreni și Sali sunt fieuți unul pentru celălalt; Din păcate, tații lor se ceartă din cauza unei bucați de pământ iar urmările sunt dezastruoase pentru ambele familii; Numai când din cele două familii s-a ales praful, Sali și Vreni au ocazia să-și trăiască povestea de dragoste, chiar dacă numai pentru o noapte...
00:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
01:00 **Dor de-acasă** (r)
03:00 **Galele TVRM** (r)
05:00 **Scena ca istorie** (r)

*În emisiunea **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** sunt prezentate **Consultatii** pentru sesiunea de examene. Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

09:30 Academia copiilor

11:00 **Lumea văzută de aproape**
12:00 **Știință și spiritualitate** (r)
13:00 **Invitatul de la ora 13** (r)
14:00 **Scrisori de acreditare**
14:30 **În căutarea folk-ului pierdut**
15:30 **Gândești, deci exiști**
16:00 **Adevăratele stele**
17:30 **Virtuți și vicii** (r)
18:00 **Viața ca un spectacol**
19:00 **Aplauze pentru haretiști**
19:30 **Șlagăr fix**
20:00 **Film serial – *Cavalerii cerului – ep.5***
20:30 **Cronica scepticului**
21:00 **Galele TVRM**
22:30 **Cinepanorama**
23:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
00:00 **Cronica scepticului** (r)
00:30 **Invitatul de la ora 13** (r)
01:30 **Academia copiilor** (r)
03:00 **Scrisori de acreditare** (r)
03:30 **Viața ca un spectacol** (r)
04:30 **Galele TVRM** (r)

DUMINICĂ – 15 mai 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Aplauze pentru haretiști** (r)
07:00 **Gândești, deci exiști!** (r)
07:30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
08:00 **Cronica ST**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Deutsche Welle**
09:30 **Noi, consumatori** (r)
10:00 **Ecumenica**
11:00 **Cinefilia**
12:00 **Agricultura și alimentația**
13:00 **Întâlnire cu folclorul**
13:30 **Grădina cu statui**
14:30 **Parodi press**
15:00 **Muz-art**
16:00 **Recital muzical**
16:30 **Consum cultura**
17:30 **Dor de acasă – direct**
19:30 **Panteon**
20:00 **En garde!**
21:00 **Film artistic străin – *Polițiști murdari* (SUA, 1987)**
22:30 **Un actor și rolurile sale – arhivă**
23:00 **Biblioteca virtuală**
23:30 **Cărți și probleme – arhivă**
00:30 **Agricultura și alimentația** (r)
01:30 **Dor de acasă** (r)
03:30 **Biblioteca virtuală** (r)
04:00 **En garde!** (r)
05:00 **Grădina cu statui** (r)

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
Realizator: Robert Tache
13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
Realizator: Kristine
Marți 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
Realizator: Sorin Lupașcu
16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizatori: Otilia Zamfir
19.00-22.00
DESTRESEARA
Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00-06.00 – NIGHT FEVER
23.00-24.00
Luni-Joi CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
Luni 00.00-01.00 PRINTRE RÂNDURI (r)
Realizatori: Otilia Zamfir
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Marți 00.00-02.00 – TOP 30 (r)
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Miercuri 00.00-02.00 – 80 REMEMBER (r)
Realizator: Robert Tache
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Joi 00.00-01.00 – Metalmorfoza
Realizator: Marru
01.00-07.00 – NIGHT FEVER

SÂMBĂȚĂ – DUMINICĂ

06.00-09.30
MUZICĂ
09.30-10.00
MINI RADIO SHOW
Realizator: Irina Haidet
10.00-12.00
MATINAL DE WEEK-END
Realizator: Alina Toma
12.00-13.00
Sâmbătă – MUZICĂ
Duminică – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Realizator: Maria Ilie
13.00-17.00
SIESTA DE WEEK-END.
Realizator: Alina Toma
17.00-18.00
Sâmbătă – MUZICĂ
Duminică – PRINTRE RÂNDURI
Realizator: Otilia Zamfir
18.00-20.00
Sâmbătă – 80 REMEMBER
Realizator: Robert Tache
Duminică – TOP 30
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
20.00-23.00
MUZICĂ
23.00-00.00
CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00
NIGHT FEVER

Începe Concursul Muzical Eurovision 2011

Cea de-a 56-a ediție a Concursului Muzical Eurovision, care va avea loc în Düsseldorf, Germania, ca urmare a câștigării Concursului Muzical Eurovision 2010 de către această țară cu piesa „Satellite” a Lenei Meyer-Landrut se va desfășura în Arena Esprit. Semifinalele vor avea loc pe 10 mai și 12 mai 2011, iar finala, pe 14 mai 2011. Participă 43 de țări, la concurs, Austria, Italia, San Marino și Ungaria revenind după o perioadă de absență.

România va intra în concurs, a 14-a, în semifinala a doua, ce se va desfășura la 12 mai, alături de Bosnia-Herțegovina, Austria, Țările de Jos, Belgia, Slovacia, Ucraina, Republica Moldova, Suedia, Cipru, Bulgaria, Republica Macedonia, Israel, Slovenia, Estonia, Belarus, Letonia, Danemarca, Irlanda. Primele zece clasate merg în finala din 14 mai.
Reprezentanta României este trupa Hotel FM cu piesa „Change”. Succes!

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare.
Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

Aveți întrebări la care doriți să primiți răspunsuri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opinii naționale*! Tot aici veți găsi și răspunsurile.
Transmiteți corespondența dumneavoastră la adresele:
• Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București
• e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opinianationala@yahoo.com
Telefoane: 021.316.97.91 (telefon și fax)
021.316.97.85; 021.316.97.86; 021.316.97.87
- interioare: 168 și 169

Opinia națională

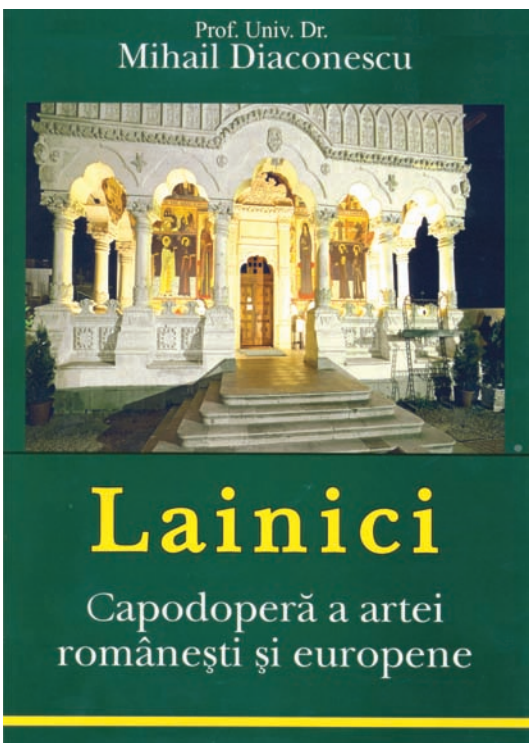
REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ* ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA *ROMÂNIA DE MÂINE*, UNIVERSITATEA *SPIRU HARET*

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată, se pot adresa serviciului de difuzare care funcționează în Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București. Telefon 021.

Duminică, 1 mai, în același timp cu beatificarea Papei Ioan Paul al II-lea, și în Biserica Ortodoxă Română a avut loc, la Mănăstirea Lainici, un dublu eveniment: Sfințirea mare sau înăvșirea noii biserici a mănăstirii și proclamarea canonizării Sfântului Irodion, fost stareț al mănăstirii, supranumit de Sfântul Calinic „Lucașărul Olteniei”. Dublul eveniment a fost oficiat de Patriarhul Daniel, în fruntea unui sobor impresionant de ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, preoți și diaconi și în prezența a mii de credincioși.

După oficierea slujbei de sfințire a noii biserici a mănăstirii, a cărei construcție a început după 1990, a avut loc slujba de canonizare a Sfântului Irodion, racla cu moaștele acestuia fiind apoi depusă în interiorul mănăstirii, unde va rămâne.

O coincidență culturală face ca în luna aprilie, la editura Evangelismos, să fi văzut lumina tiparului încă o lucrare excepțională a profesorului univ. dr. Mihail Diaconescu, Lainici. Capodoperă a artei românești și europene. Cartea a apărut cu Binecuvântarea IPS dr. Irineu Popa, arhiepiscop al Craiovei și mitropolit al Olteniei

Călătorul care intră în defileul Jiului, indiferent că urcă dinspre județul Gorj spre Ardeal sau coboară din Hunedoara și Hateg spre Oltenia, are parte de una dintre cele mai coplesitoare trăiri sufletești. Meandrele Jiului, care saltă năvalnic între pereții abrupti

tic, frumos, neașteptat, uimitor.

Tocmai în această parte de țară, în mirificul defileu al Jiului, la mijlocul distanței dintre municipiul Targu-Jiu și orașul Petroșani, altfel spus - în locul unde nordul Olteniei își dă mâna cu sudul Ardealului, se află sfânta mănăstire Lainici cu

hramul *Intrarea în biserică a Maicii Domnului*. Este cea mai mare mănăstire de călugări din Sfânta Arhiepiscopie a Craiovei. Este, totodată, una dintre cele mai vechi și mai cunoscute din România.

Începuturile mănăstirii Lainici sunt legate de activitatea Sfântului Nicodim de la Tismana (c. 1340 - 26 decembrie 1406), marele reorganizator și îndrumător spiritual al monahismului românesc în secolul al XIV-lea.

Pe timpul domnitorilor Țării Românești Vladislav I Vlaicu (sau Vlaicu Vodă; 1364 - 1377) și Radu I Cîtorul (1377 - 1383), Sfântul Nicodim de la Tismana a fondat importante mănăstiri, care au marcat profund și definitiv istoria Bisericii noastre strămoșești și a vieții spirituale din întreg cuprinsul Ortodoxiei.

Sfântul Nicodim este întemeietorul mănăstirilor Vodîta, atestată documentar în 1374, pe ruinele unui așezământ monahal mai vechi, datând din epoca voievodului Litovoi (? - 1277), și Tismana, ajutat fiind de domnitorii Țării Românești Radu I Cîtorul și Dan I (1383 - 1386).

Tradiția, care în cuprinsul Ortodoxiei este sfântă și sfințitoare, pentru că în ea lucrează puterea Duhului Sfânt, îi atribuie Sfântului Nicodim de la Tismana și ctitorirea altor mănăstiri - Gura Motriului (în județul Mehedint), Visina (în județul Gorj), Prislop (în județul Hunedoara), Lainici (în județul Gorj).

Despre prezența, rugăciunile și neobosită activitate spirituală a Sfântului Nicodim de la Tismana în defileul Jiului ne vorbește, între altele, narațiunea istorică în versuri cunoscută sub numele de *Plângerea Sfintei Mănăstiri a Silvașului din Eparhia Hațegului din*

Prislop, o creație literară din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Filologii, istoricii literari și istoricii bisericești atribuie această narațiune călugărului Eftem de la Prislop.

În această creație se că Sfântul Nicodim de la Tismana a viețuit un timp pe Valea Jiului, în pasul (treacătoarea) Surduc, așadar lângă schitul Lainici.

În *Plângerea Sfintei Mănăstiri a Silvașului din Eparhia Hațegului din Prislop* se spune textual:

„Acestui precuvios părinte și sfânt / De la Dumnezeu Domnul i s-a vestit (...) Și în Țara Românească peste munte / A trecut și a cercat locuri multe / De și-a tocit toaiașul de fier / Privind pe pământ și pe cer / Locul cel ales mai întâiu / Este un Surtuc (Surduc) pe Jiu / Acolo peștera a găsit / Și-ntrânsa s-a sălășliu / Care peșteră și până acum se găsește / Și a Sfântului Nicodim se numește.”

Peștera Sfântului Nicodim este în zona mănăstirii Lainici. Este un loc sfânt.

Înainte de 1784, pe timpul când arhipăstor al Țării Românești era mitropolitul de fericită amintire Grigorie al II-lea (a păstorit între 1760 și 1787), schivnicul Atanasie, care viețuise la schitul Cioclovina de Sus al mănăstirii Tismana, vine la Lainici alungat din Ardeal (unde fusese trimis ca misionar să așeze Ortodoxia) pentru a reorganiza așezământul monahal.

Schivnicul Atanasie a adunat în jurul său 30 de monahi. Ei au reorganizat viața de obște, rugăciunile și sfintele slujbe la sfânta mănăstire Lainici.

După moartea sa, întâmplată o dată necunoscută, între anii 1810 și 1812, câțiva boieri din Târgu-Jiu, respectiv Nicolae Brăiloiu (dintr-un neam străvechi, atestat în documentele de cancelarie domnească din Țara Românească încă din secolul al XVII-lea), fost mare pitar, înrudit cu celebra și glorioasă familie a Brâncovenilor, Răducanu Sărdănescu, văduva Stanca Măldărescu și Iosif Fărcașescu au ctitorit o nouă biserică, de zid, a mănăstirii Lainici. Ea a fost sfințită în 1817 de episcopul Galaction al Râmnicului (a păstorit între 1813 și 1824), pe timpul domnitorului Ioan Caragea al Țării Românești (1812 - 1818). Noua ctitorie cu hramul *Intrarea în Biserica a Maicii Domnului* se păstrează până azi. În ultimii ani a fost conservată și restaurată. În ea se oficiază Sfânta Liturghie.

Tudor Vladimirescu, conducătorul luptei pentru renașterea națională a românilor în revoluția de la 1821, a stat în sfânta mănăstire Lainici deghizat în călugăr, în perioada în care era confruntat cu represaliile fanariotilor și ale turcilor.

Pentru acest motiv mănăstirea a îndurat mari persecuții. Turcii au devastat-o. Mulți monahi au fost chinuți. Unul dintre ei, Maxim Monahul, a fost decapitat demonstrativ pe moșia Porceni (ce aparținea sfintei mănăstiri), în fața sătenilor, cutremurați de oroare, după ce a fost supus unor chinuri teribile. Alți monahi au fugit.

Ulterior, sfânta mănăstire Lainici s-a întărit duhovnicește prin râvna altor generații de monahi.

Între aceștia strălucește marele stareț Irodion Ionescu, „Lucașărul de la Lainici”, „Sfântul Irodion”, „Sfântul nostru”, cum este numit de credincioșii creștini care vin să se roage aici, una dintre cele mai importante personalități ale monahismului românesc.

Cuviosul Irodion Ionescu a păstorit ca stareț la Lainici între 1854 și 1900. A ajuns aici, trimis de sfântul ierarh Calinic de la Cernica, imediat după ce acesta a fost hirotonit la 26 octombrie și înscăunat la 26 noiembrie 1850 ca episcop al Râmnicului - Noul Severin.

Faptul că precuviosul Irodion era duhovnicul Sfântului ierarh Calinic de la Cernica Episcop al

Râmnicului - Noul Severin arată imensul prestigiu spiritual de care starețul de la Lainici se bucura împreună cu întreaga obște pe care o păstora.

După mutarea sa la Domnul la 3 mai 1900, moaștele acestuia sfânt au stat mai bine de un secol ascunse de privirile oamenilor, la mare adâncime în pământ, alături de osemintele fraților lui de călugărie care erau răposați. Urmând însă unei puternice tradiții, credincioșii l-au cinstit pe sfântul Irodion cu mare evlavie, în toți anii de după moartea sa.

La 10 aprilie 2009, cuvșoii monahi de la mănăstirea Lainici au trăit un moment de mare bucurie. Moaștele sfântului Irodion au fost descoperite. Erau de față transfigurați de emoție înălțpreasfinția Sa Părintele Dr. Irineu Popa, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, strălucit teolog, secretar

al Comisiei Speciale pentru Canonizarea Sfinților din cadrul

Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, precuviosul arhimandrit Ioachim Părvulescu, starețul sfintei mănăstiri Lainici, monahii închinoviați aici și numeroși credincioși din Oltenia și Ardeal veniți în pelerinaj.

Când Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a primit știrea despre aflarea și scoaterea spre închinare și cinstire a moaștelor sfântului cuvios Irodion de la mănăstirea Lainici, a exclamat: *“Iată cum în vremuri de criză materială, Dumnezeu ne dă bogăție spirituală!”*

Sunt cuvinte memorabile, rostite cu o bucurie ce exprimă puternic dragostea, evlavie și recunoștința profundă cu care sfinții sunt cinstiți în Biserica noastră Ortodoxă și strămoșească.

Nu trebuie să uităm faptul că, înainte de a fi canonizați oficial prin solenne decizii sinodale, sfinții se bucură de încrederea, devotamentul și cinstirea credincioșilor.

Poporul dreptcredincios îi recunoaște pe sfinți. Niciodată sinoadele n-au canonizat sfinți fără ca ei să se bucure în prealabil de cinstirea, dragostea și evlavie profundă a credincioșilor.

În prezent, moaștele sfântului stareț Irodion, aflate în catedrala mănăstirii, sunt cinstite de credincioșii veniți la Lainici din toată țara. El este mai departe îndrumător și protector al obștii monahale.(...)

Mihail DIACONESCU

de piatră proiectați spre înălțimi până în țăria cerului, pădurile străvechi, prăpăstiiile înfricoșătoare și vârfurile ascuțite ale stâncilor ne exaltă sensibilitatea și conștiința, ne proiectează gândirea spre măreția firii, ne transformă sufletește.

S.O.S. SĂNĂTATEA

CRIZA SPITALELOR. O PROBLEMĂ CONTROVERSATĂ

(Urmare din pag.1)

Transformarea spitalelor, care au fost închise, în unități de tipul căminelor de bătrâni, de regulă în zone în care nu se simțea nevoia unor astfel de unități, a însemnat un regres în asigurarea îngrijirii medicale în profunzimea teritoriului României. Astfel de cămine sunt necesare îndeosebi în București, unde un singur spital a avut această soartă.

Din păcate, niciieri nu s-a produs o „up gradare” adică un progres, de care, dealtfel, se simțea multă nevoie. Ne referim în mod expres la necesitatea înființării unor centre de recuperare pentru bolnavii cardiovasculari și neurologici. România deține recordul de mortalitate în aceste domenii, numărul bolnavilor este deosebit de mare, dar, din nou, ne plasmăm pe ultimul loc în Europa privitor la instituționalizarea recuperării. În Germania, de pildă, există peste 500 de centre de kinetoterapie recuperatorie numai pentru bolnavii cardiovasculari. În SUA, majoritatea acestor bolnavi sunt recuperați și redăți activității productive. La noi, după un infarct miocardic sau o intervenție pe cord, aproape invariabil, bolnavul respectiv este pensionat. Prin reducerea drastică a deceselor prin infarct miocardic, a necesarului de zile de spitalizare și prin reluarea activității productive, în aceste țări se realizează economii uriașe. La noi, acești bolnavi sunt tratați cu medicamente scumpe, costurile fiind mult mai ridicate decât în cazul kinetoterapiei, ca să nu mai vorbim de rezultate, evident mai bune în ultima variantă, care, de fapt, nu exclude terapia medicamentoasă. În SUA, încă din 1950, când Dwight Eisenhower a suferit un infarct miocardic și a fost tratat de P D White prin exerciții fizice, kinetoterapia a fost promovată pe scară largă. Un astfel de centru de recuperare ar putea fi organizat în apropiere de capitală, la Balotești, de pildă, o clădire de acest tip impunând un spațiu amplu și împadurit, necesar exercițiilor în aer liber, dar și un bazin de înot acoperit. Institutul Ana Aslan s-ar preta, de asemenea. Nu putem spune că nu avem nevoie de cămine pentru vârstnici, dar este încă și mai multă nevoie de centre de recuperare cardiovasculară și neurologică.

La noi, centrele mari de cardiologie sunt concentrate în mod nefiresc în București. În Franța, cel mai important centru de cardiologie, unde se fac și cele mai multe transplanturi de cord, este la Bordeaux, nu în Paris, în Germania, Forschung Institut für Kardiologie se află la Bad Neuenheim, nu în Berlin sau Bonn etc.

Privatizarea marilor clinici, din București, cel puțin, cu care ar trebui început, ar deschide calea spre eficientizarea asistenței medicale de înaltă specializare, spre creșterea performanței, alături de reducerea drastică a costurilor

suportate de bolnavi prin eliminarea circulației ascunse și neraportabile a banilor.

Eficiența spitalului privat este mult superioară celui de stat, adică folosind aceeași bani se tratează mai mulți pacienți și în condiții mai bune. În fond, sunt tot banii noștri, virajă prin Casa de Asigurări de Sănătate în ambele sisteme. Șpaga, în cazul achiziției de aparatură (și aici au fost unele acțiuni încheiate cu NUP), medicamente, consumabile etc este considerabilă în cazul spitalului de stat. Așa numita criză de medicamente, de care se plâng spitalele de stat, este în bună măsură falsă, consecință a sistemului de achiziții și a faptului că medicii nu sunt instruiți periodic privitor la arta prescrierii medicamentelor, raportul cost-eficiență, efecte secundare etc, așa cum se practică în spitalele din vestul Europei. La noi, informarea privitoare la medicamente nu este făcută de reprezentanții catedrelor de farmacologie, al căror punct de vedere este nu numai științific, dar și onest și echidant, ci de firmele de medicamente, care oferă, cu acest preț, o tratare precum și anumite cadouri pentru promovarea produselor lor. Dimpotrivă, în marile spitale private, specialiștii în farmaceutapie sunt invitați și remunerați ca atare, pentru a prezenta avantajele și riscurile diverselor clase de medicamente, inclusiv raportul cost/eficiență. Într-un spital privat, relația cu furnizorul de orice tip este corectă, concurențială, fără bani la negru. Sistemul nostru, cu tente mafioate, se opune privatizării sau înființării de spitale private, deoarece se pierde comisionul ilicit, care alimentează multe portofele, dar agravează criza spitalelor. Încercarea de a fonda un Spital de Urgență administrat privat, în București, pe Șoseaua Ștefan cel Mare, a fost blocată. Absolut irațional și în opoziție cu sistemul european dominant, cu trendul care împinge către eficient și economic, dar și spre ridicarea calității și responsabilității. Care este situația spitalelor de urgență din capitală? Înainte de 1989, exista unul singur, care făcea față în mod respectabil. După 1989, aproape toate spitalele mari au devenit „de urgență”, chiar și Spitalul *Elias*. Cine poate crede că acest spital poate fi de urgență? S-a tratat aici, măcar un singur caz de intoxicație medicamentoasă cu o supradoză de diazepam, de droguri, sau măcar o comă alcoolică? Fiecare spital, de urgență sau nu, trebuie să aibă o cameră de gardă unde se pot rezolva urgențele curente, o colică renală sau biliară, de pildă, un epistaxis sau un atac de panică, fără să pretindă a fi „de urgență”. Ce înseamnă însă această titlatură tentantă? Ea se traduce în sporuri salariale, dar mai cu seamă în multiplicarea numărului de posturi și de linii de gardă, care s-au înzecit, evident, bugetiv. În SUA, medicul de gardă nu doarme, nici nu are, de fapt, unde, în plus este permanent monitorizat video, așa cum relatează medicii noștri care au trecut oceanul, există o supraexploatare. De aceea sunt și plăți bine, iar turele de somn, dacă ar exista, s-ar extrage din salariu. Multiplicarea, parcă infinită, a

numărului de posturi de medic din unul și același spital a dus la situația hilară că un medic primar îngrijește doar 4-5 paturi obișnuite, nu de reanimare, situație care nu se regăsește nicăieri în lume. Mai mult, la aceste paturi este ajutat și de unul sau chiar doi medici rezidenți. Într-un spital privat, randamentul medicului este de câteva ori mai mare. Un chirurg, de pildă, operează de câteva ori mai mult, iar un internist îngrijește minimum 14 paturi. Pentru ce se înghesuie medicii în spitalele de stat, ce îi tentează, de ce se oferă șpăgi atât de ridicate la angajare, încât concurează cu vameșii? Ce îi tentează? În primul rând șpaga, care a ajuns considerabilă. Un cotidian de mare tiraj titra o pagină întreagă cu „Șpăgile în spitale”, menționând că sumele plătite la negru medicilor, pentru intervenții pe cord, pleacă de la 2000 și trec de 5000 RON, dar, în realitate, sunt mult mai mari și se discută în euro. Bani neimpozitabili, sume considerabile, există și aici sisteme piramidale, nu doar la vameși. Un alt avantaj este timpul de lucru redus: la ora prânzului, bolnavii mănâncă iar medicii pleacă. Unde pleacă? La cabinetele private. În toată Uniunea Europeană, SUA sau Japonia, acest sistem este interzis. Ori la stat, ori la privat, evitându-se conflictul de interese. De altfel, la un regim de lucru normal în spital, nimeni nu ar mai avea timp disponibil pentru lucru în privat, medicul are și ei familie, are nevoie de recreare etc. Plus de asta, orice medic trebuie să aloce circa două ore, zilnic, lecturi profesionale. Când mai are timp de perfecționare un doctor care, pe lângă spital, mai lucrează și într-o clinică privată? Sistemul este însă profitabil, deoarece bolnavul trece pe la cabinetul privat după care este internat, eventual ca „urgență”, pentru a face investigațiile, de regulă costisitoare, care s-ar putea face în ambulator. Conflictul de interese este evident. Actualul ministru al sănătății, domnul Cseke Attila, ar dori să normalizeze lucrurile sub acest aspect, dar se pare că nu (mai) are energia necesară, a epuizat-o într-un timp foarte scurt.

În marile clinici, medicii sunt și cadre didactice. Primesc un salariu de la Ministerul Învățământului, o altă retribuție, aparte, de la Ministerul Sănătății, mai lucrează și în privat. Timpul fiind inextensibil, cum își pot îndeplini atribuțiile în toate aceste trei sectoare, la care se adaugă cercetarea? Doar un supraom ar putea face față. Niciun medic angajat *full time* într-un spital privat nu mai are și un alt serviciu. Nu i se permite nici oficial, dar nu-i ajunge nici timpul. Într-un spital privat, medicul nu poate neglijă pacienții, este mereu disponibil, inclusiv în gărzi. În toate spitalele din țările UE sau SUA programul medicilor se încheie la ora 17, dar, de regulă, se lucrează și după această oră. Când să mai aibă un al doilea job? Nici un este interesat, deoarece în condițiile de randament la care lucrează este și bine plătit. Cum să plătești la nivel vesitic un medic primar care îngrijește cinci paturi (a se citi bolnavi)? În spitalele private este cu desăvârșire interzis ca medicul să primească bani la negru din partea

bolnavilor. Își riscă serviciul. În acest mod, bolnavii sunt uniform îngrijii, nu preferențial, și toată lumea este mulțumită.

Un viciu profund al sistemului de sănătate din România este disproporția alocării banilor, preferențial către marile spitale și cu neglijarea crasă a sectorului preventiv. Câteva exemple ar putea reconstitui o imagine de ansamblu. Avem o armată de medici cercetători care lucrează în marile clinici, fără stagii periodice în institutele de cercetare fundamentală. Trecearea lor în cercetarea pe linie preventivă ar fi un enorm câștig, deoarece avem nevoie de organizarea științifică a profilaxiei, pe specificul țării noastre. De pildă, la noi, infarctul miocardic face tot mai multe victime, anual, în timp ce, în toate țările UE și nu numai, această maladie a înregistrat un recul cu peste 50%. Să ne gândim ce economii au realizat țările care au consolidat o rețea de cercetare științifică în domeniu și au implementat programele concepute.

Dacă dorim să ușurăm presiunea internărilor în spital și să încurajăm îngrijirea bolnavilor în ambulator, coplata ar fi trebuit introdusă doar pentru spitale, nu și pentru medicii de familie sau specialiștii din ambulator. Această coplata, în sistemul actual, va prăbuși accesibilitatea pacienților cu resurse financiare limitate, care nu se vor mai prezenta la medicii de primă linie din sistemul ambulator. Bolnavii vor recurge la autotratare, cumpărând medicamente după reclamele de la televizor (care ar trebui, de altfel, interzise!), cu efecte catastrofale asupra sănătății.

În efortul de prevenție a îmbolnăvirilor, un rol foarte important îl joacă medicii din rețeaua primară, foarte puțin instruiți sub aspect preventiv, dar și neremunerați sub acest aspect, precum și spitalele din localități dispersate pe teritoriul țării. Tocmai acele unități ameninate cu închiderea, așa cum, de altfel, s-a și procedat. Presedintele Colegiului Medicilor, profesorul Vasile Astărăstoaie, a luat energie atitudine împotriva unor astfel de măsuri, prin care accesul populației la unitățile de asistență medicală este mult îngreunat. Pentru a da un singur exemplu, pneumonia este o afecțiune cu mortalitate destul de ridicată și care s-ar putea trata foarte bine într-un spital de orăș relativ mic, fără cheltuieli de transport într-un centru mare, fără așteptare și tergiversări la internare ca în „Cazul domnului Lăzărescu”, nu mai vorbim de refuz de internare „din lipsă de locuri”, situație în care bietul bolnav de pneumonie, cu febră și stare alterată se întoarce (cum?) în localitatea de origine. Tocmai în aceste spitale de provincie statul trebuie să își consolideze sprijinul, în timp ce spitalele foarte mari ar funcționa mai puțin eficient dacă ar fi complet privatizate. S-ar lucra într-o relație clară cu CAS, în niciun caz nu s-ar accepta ca un medic primar să îngrijească doar 4-5 paturi, la care este ajutat și de rezidenți, adică o subutilizare flagrantă a forței medicale de muncă, de unde și salariile mediocre. Aglomerația pe care o vedem pe coridoarele marilor spitale de stat nu

este dată de bolnavii internați, aceștia stau de regulă în saloane, ci de pacienții care vin din afară în sistem ambulator neautorizat. Cât timp ar fi necesar pentru vizita la cele câteva paturi? Circa 60, cel mult 90 de minute, dacă se lucrează organizat. Cum este utilizat restul timpului? În bună măsură, acest timp este dedicat cliențelor private, care vine în spitalul de stat și care consumă nu doar timp, ci și mijloace de explorare instrumentală și de laborator, pe banii statului și în dauna sistemului ambulatoriu, care se vede concurat în mod neloial și nelegal. De aici și tentația de a obține un post într-un spital clinic de stat, mai cu seamă în capitală, indiferent de amploarea sacrificiului financiar, privit ca o investiție care se recuperează pe seama cliențelor. Tentația banului la negru, considerabil mai mare decât salariul (care mai este și imposabil!). Evident, spitalul privat nu permite medicilor săi, bine remunerați, de altfel, să mai lucreze și în alte sisteme dacă activitatea este *full time*, ceea ce include și efectuare de gărzi de noapte. Un spital privat nu își permite să finanțeze un număr excesiv de linii de gardă. De câte ori s-a multiplicat numărul liniilor de gardă în capitală? De cel puțin zece ori. A făcut Ministerul Sănătății o monitorizare punctuală, oră de oră, a activității liniilor de gardă, așa cum se face, chiar excesiv, în SUA de pildă? Privatizarea unui mare spital de urgență din capitală ar constitui un experiment dintre cele mai interesante, care ar valida un nou concept organizatoric bazat pe eficiență și rentabilitate. Ar deveni dintr-un început deosebit de profitabil în cadrul relației cu diferite case de asigurări de sănătate românești și străine. Dacă o vomă nu se poate privatiza, cazul marilor clinici este cu totul altul.

Sursele de finanțare ale marilor clinici sunt enorme ca volum și foarte diverse, din păcate, nefolosite la noi. Ar trebui să urmărim exemplul clinicilor americane. De pildă, se știe că România este tentantă pentru experimentarea clinică a unor medicamente sau procedee. Medicul care experimentează un medicament, urmărind pacientul și completând o fișă, primește câteva sute de euro. Peste 1500 de euro, în cazul implantărilor experimentale a unui dispozitiv.

O altă sursă ar fi învățământul, practica pe care studenții o fac pe bolnav ca material didactic. Facultățile de medicină înregistrează un număr mare de studenți plătiți, ceea ce nu este, de altfel, constituțional, deoarece „învățământul de stat este gratuit”. Este normal ca facultățile să plătească spitalelor în care studenții beneficiază de material didactic, să contribuie la cheltuielile de întreținere ale clinicilor, respectiv încălzire, curent electric, curățenie etc. O altă sursă ar fi numărul mare de pacienți care vin pentru diverse controale și consultații.

Deteriorarea absolut îngrijorătoare a stării de sănătate a populației României are la bază în bună măsură neglijarea profilaxiei. Chiar și banii foarte puțini alocați prevenirii îmbolnăvirilor, prevăzuți în diverse „programe”, sunt, în

realitate, deturnați. De exemplu, în programul privind bolile cardiovasculare, sume importante au mers pentru cumpărare de stenturi, deci pentru spitale și nu pentru profilaxie proprie zisă. Fondurile alocate pentru educația populației în direcția prevenirii îmbolnăvirilor sunt aproape simbolice („Consumul exagerat de sare, zahăr și grăsimi este dăunător sănătății”).

Ministerul Sănătății nu colaborează cu cel al Educației pentru promovarea sănătății elevilor, nu s-a opus cu hotărâre tentativei catastrofale ca urmări a ministrului Ecaterina Andronescu de a reduce numărul orelor de educație fizică din școli. Finlanda, care a redus cu peste 60% cazurile de infarct miocardic, are ample programe de educație fizică în școli. În facultățile de arhitectură se face, obligatoriu, nu numai sport în sală, ci și înot, iahing și echitație. Facultățile au până și baze hipice!

Un alt exemplu: neglijarea inspecțiilor sanitare. Bazele de înot sunt foarte importante pentru promovarea sănătății, dar pot facilita răspândirea unor maladii infecțioase. La piscinele noastre nu există nici măcar afișe care să stipuleze obligativitatea dușului cu săpun înainte de intrarea în bazin, ca să nu mai vorbim de modul utilizării toaletelor, dușul după folosirea acestora, măcar spălătul picioarelor în prealabil. În ce măsură Ministerul Sănătății a exercitat presiuni asupra Primăriei Capitalei pentru a stopa sacrificarea spațiilor verzi și a diminua gradul de poluare atmosferică și nu numai? Dezinteresul Ministerului Sănătății față de aceste aspecte (lista poate continua) poate fi deosebit de primejdios pentru sănătatea populației.

Ministerul Sănătății ar trebui să plătească emisiuni dedicate profilaxiei la Radio *România* sau la TVR, pentru editarea de materiale tipărite, conferințe publice cu caracter medical ș.a. Nimic din toate acestea.

Din moment ce suntem în Uniunea Europeană, pentru ce nu adoptăm modelele de succes, care să alinieze sănătatea populației noastre la standarde vestice? În nicio țară din lumea civilizată raportul dintre spitalele de stat și cele private nu este atât de disproporționat în defavoarea sectorului privat, deși statul, ca și persoanele bolnave, de altfel, cheltuiesc mai mulți bani în spitalele de stat, ca să nu mai vorbim de condițiile de îngrijire și de eficiență.

În concluzie, sistemul de sănătate din România ar trebui supus unei reforme radicale, cu implementarea fără întârziere a reglementărilor din domeniu, care funcționează în țările Uniunii Europene. Faptul că UE intervine energetic în multiple domenii, dar nu se amestecă în modul în care guvernele organizează propriile sisteme de sănătate, nu ne este benefic. Fără îndoială, integrarea europeană va cuprinde inevitabil și acest sector, într-un viitor relativ apropiat.